

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 2.
Celje, Aleksandrova c.Račun pri pošt. čekov
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 11. aprila.

Današnjemu «Slovenec», kateremu pripada sedaj važna in edina naloga, da preganja hudega mačka, den «weltberühmten», ki si ga je nakopala na glavo SLS, je prišel včerajšnji sestavek opozicijskih poslancev vrlo prav, da je napravil iz njega za varanje slovenske javnosti, zlasti pa v toliko svojih bralcev, prav velik tam, s tem, da označuje omenjeno skromno prireditev kot «veličastno manifestacijo opozicijskih poslancev v obrambo parlamenta in ljudskih pravic» kot «prvi odločni korak v odločni akciji opozicije».

Klerikalci poznajo latinski izrek: «Si duo faciunt idem, non est idem». Če dva delata isto, ni isto. Na prvi pogled se mora vsakomur čudno zdeti, da nastopajo sedaj kar naenkrat kot zaščitniki beograjskega parlamenta ter kot varuhi vidovdanske ustave ljudje, ki so se po večini dosedaj pet let borili proti naši Narodni skupščini ter ves čas zatrjevali, da ne priznava naše ustave. «Slovenec» objavlja v svojem poročilu, da se je na sestanku opozicijskega vzklikalo tudi: «Zivelo državno edinstvo!» Lep in hvalevreden napredek zlasti za radičevce in klerikalce.

Dosedaj smo le slišali in videli, kako so klerikalci, radičevci in prenapeti Nemci izpodkopavali temelje državnega edinstva. Vsi ti so po svojih najboljših močeh blatili državo na vse pretege ter z netenjem separatizma in plemenskih strasti ovirali sporazum.

Radič ves čas, kar obstoja Jugoslavija, ni še drugega delal kot opravljati veleizdajalsko službo namram naši skupni domovini. Države SHS niti še «priznal» ni, pač pa je na vse mogoče internacionalne forume pošiljal memoande veleizdajniške vsebine. Da bi zahteval odločilni udarec naši državi, se je podal na pot v London in na Dunaj. In šele potem, ko je povsod propadel, se mu je zazdelo umestno, da pošlje svoje poslance v naš parlament. Tma je vnaprej pa je izjavil, da s tem kotakom njegova stranka ne izpremeni niti taktike, niti programa. Da bi to svoje stališče pred vsem svetom dokumentiral, je priobčil najprej v angleškem listu, da znači odhod njegovih poslancev vojno napoved Jugoslaviji, v nemških časopisih je nato izjavljati, da se zgolj z revizijo ustave ne bo zadovoljil in da vzdržuje v polnem obsegu svoj program o hrvatski kraljevski republikli.

Ves čas, odkar pa Radič rovari proti naši državi, ves čas je bil plačevan od sovražnikov naše mlade države. Z denarjem so ga zalagali Madžari, Nemci, Italijani, Bolgari in sedaj živi on in njegova stranka od boljševikov, ki mu iz Moskve pošiljajo milijone.

Naši klerikalci niso bili nikdar mnogo boljši od Radiča. Glavna razlika med njimi je to, da je Radič eksaltiran, ki pa ima pogum, povedati resnice o svojih namenih — klerikalci pa so strahopetno hinaveli in pokrite rihle, ki kot previdnejši diplomati suče plašč po vetru. Brezmejna svoboda, ki pri nas dovoljuje prosto izražanje v poljubni meri, pa je vendarle razgallila tudi glavne smeri naših klerikalcev. SLS je delala vsa štirja zadnja leta v državi anarhično, širila nezaupanje proti lastni domovini, hujskala proti narodnemu in državnemu edinstvu ter vadjala za obliko vladavine. Z avtonomijo, federalizmom in republikanstvom so klerikalci skušali deliti revolucijo od spodaj navzgor proti ustavi, parlamentu in obstoju države same. Šele, ko so uvideli, da z njihovo revolucijo ne bo nič, so se z Radičem vred odločili, da v dosego svojih namenov začno drugo politiko. Od tod njihova akcija za opozicijski blok, ki naj bi jim dal preko noči vladu in vsa oblast v državi.

Ni torej vse eno, kdo sklepa take vdanostne resolucije, kakor so jih včeraj sklepali opozicijski poslanci v Beogradu. Klerikalci in radičevci morajo šele z večletnim konstruktivnim in požrtvovalnim delom dokazati, da se jim država brez skrbi za njen obstoj lahko zana. Želimosi vsi, da bi ljudje vendar že enkrat srečala pamet, da bi po koreniti spreobrnitvi svoje začetni posevčevati svoje moči na pravičnu naroda in države.

Federalisti se pa danes zaman trudijo dokazati, da je trojanski konj, ki so ga z opozicijskim blokom postavili v Narodno skupščino, sreča za državo. Naj klerikalci in radičevci še tako kriče, naj še toliko dokazujejo svoje parlamentarne pravice, zaupati jim po dotedajšnjih zadnjih let nihče ne more in nihče ne sme, če počnemo, da nam bi federalisti uničili državo, kakor so junaki trojanskega konja po zapeli zvaliči z baklami zažgali Trojo.

3. maja razpust skupščine

SAMO SE ENA SEJA SKUPŠČINE. — NA NJEJ BO PREČITAN UKAZ O RAZPUSTU. — NOVE VOLITVE ZAČETKOM AVGUSTA.

Beograd, 11. aprila. p. Nocoj ob 17. je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je izvršil definitivni sklep o odgoditvi narodne skupščine. Po daljši debati je bil soglasno sprejet predlog predsednika skupščine Ljubice Jovanovića, da naj se 3. maja skliče plenarni narodna skupščina z dnevnim redom: Določitev dnevnega reda. Ministrski predsednik Pašić je odšel nato na dvor, ter je kralju poročal o tem sklepu ministrskega sveta. Avdiencia je trajala četrt ure, nakar se je g. Pašić vrnil na sejo ministrskega sveta in prinesel kraljevo odobrenje za sprejeto sklope, nakar so ministri razpravljali še o nekaterih resortnih vprašanjih.

V času, ko je bil g. Pašić na dvoru, je prišel podpredsednik narodne skupščine Dragović v predsedništvu vlade in čakal na odločitev. Kmalu po povratku g. Pašića z dvora je g. Dragović zapustil predsedstvo. Kakor izve Vaš poročevalec se bo dne 3. maja v narodni skupščini prečital kraljev ukaz o ukinitju zasedanja narodne skupščine, o razpustu skupščine in o novih volitvah.

Volitve se bodo najbrž vršile dne 3. avgusta.

Beograd, 11. aprila. p. Vest o sklepu ministrskega sveta o odgoditvi Narodne skupščine ter o njenem razpustu in o razpisu novih volitev, ki se je naglo razširila v parlamentu in po mestu, je učinkovala na poslance opozicijskega bloka porazno. Prav do zadnjega trenutka so blokaši še

upali, da se jim bo z intrigami ter tudi s pretnjami posrečilo končno odločitev obrniti sebi v prilogo. Dasi je bila situacija že dolgo čisto jasna in ni moglo biti niti najmanjšega dvoma več, da iz nastale politične situacije ni nobenega drugega izhoda kakor razpust parlamenta in nove volitve, voditelji opozicijskega bloka tega nikakor niso hoteli uvideti. Iz strahu pred posledicami popolnega poraza njihove politike so tudi še danes cel dan držali skupaj skoraj vse poslance opozicijskega bloka ter jim zatrjevali, da bo morda vendarle še nastal preobrat v končni rešitvi krize. Veliko poslancev opozicijskega bloka se je že danes odpeljalo iz Beograda. Poslanci vladinih strank so po večini že preje zapustili prestolice. Današnji sklep vlade v treznih političnih krogih ni nikogar presenetil, ker je bil le formalna zaključitev nastale krize ter nujna posledica politične situacije, ki je nastala po debatu federalistov.

Beograd, 11. aprila. p. Predsednik zemljoradniškega kluba Voja Lazić je v imenu opozicije danes posetil podpredsednika Narodne skupščine Dragovića in zahteval obvestila o sklicanju seje Narodne skupščine. Dragović je odgovoril, da se predsednik Narodne skupščine Ljuba Jovanović trenutno nahaja pri Pašiću na konferenci. Ko se je Jovanović vrnil, se je sestel z Vojo Lazićem in mu naznanil, da se skupščina ne bo sklicala pred velikonočnimi prazniki, temveč šele 3. maja.

Opozicija se še vedno posvetuje

NEPRESTANE SEJE KLUBOV. — OPTIMIZEM RADIČEVCEV. — KONGRES ZEMLJORADNIKOV.

Beograd, 11. aprila. p. Nocoj so imeli sejo šefi opozicije, ki so nadaljevali svoje razgovore in se posvetovali o politični situaciji.

Beograd, 11. aprila. r. Danes popoldne so imeli sejo radičevski poslanci, na teri sta dr. Maček in Predavec poročala o politični situaciji. Po seji so izjavljali radičevci novinarjem, da ogorčeno obsojajo metode vladne koalicije, ki pomenjajo popoln prelom parlamentarizma in zakonov. Jutri popoldne bo večina Radičevih poslancev odšla v svoje volilne okraje, da započne kampanjo proti vladi. Dr. Maček in Predavec sta z največjim optimizmom govorila o uspehih pri bodočih volitvah, ki da so za seljske stranke sigurni. Oba sta izražala nado, da bodo tudi vse ostale opozicijske stranke pridobile.

Prihodnje dni bo še ena seja opozicij, strank, na kateri se bodo bavili s pravicami za volitve. Dr. Maček je izjavil, da morajo radičevci način organizacije svoje stranke uvesti tudi v ostale stranke opozicije, potem da bo katastrofalni poraz vlade zapečaten.

Beograd, 11. aprila. r. Jutri dopoldne bo imel sejo Davidovičev demokratski klub.

Beograd, 11. aprila. p. Nocoj je bila seja nemškega poslaniškega kluba. Razpravljali so o sklepu vlade glede prepovedi «Kulturbunda». Sklenili so vložiti proti razpustu energični protest.

Beograd, 11. aprila. p. Zemljoradniki so imeli danes dopoldne in popoldne sejo, na kateri so razpravljali o situaciji. Sklenili so, da se četrti dan pravoslovno Velike noči skliče v Sarajevu konferenca, katere se bo udeležil glavni odbor, poslanski klub in delegati iz vse države.

Imenovanje velikih županov

Beograd, 11. aprila. r. Jutri bo podpisan ukaz o imenovanju novih velikih županov. Za Zagreb bo imenovan dr. Ivo Zucco, za Ljubljano dr. Vilko Balitš, za velikega župana v Karlovcu je v kombinaciji banski svetnik Ivo Vojislavić.

DR. ŽERJAV V AVDIJENCI PRI KRALJU.

Beograd, 11. aprila. p. Popoldne od 17. do 18. je bil na dvoru v avdienci minister n. r. dr. Gregor Žerjav, ki je poročal kralju o političnih razmerah v Sloveniji. Kralj je izrazil posebno željo, da bi dobil izčrpne informacije posebno o razmejitvi z Italijo.

DEMISIJA MINISTRA ZAMOJSKEGA.

Varšava, 11. aprila. j. V večernih urah se doznava, da je grof Zamojski stavil ministrskemu predsedniku na razpolago svoj portfelj. Vest pa se še ne potrjuje.

Pogajanja z Italijo

Beograd, 11. aprila. r. Druga sekcija naše delegacije za trgovinska pogajanja z Italijo, je na današnji seji pod predsedstvom dr. Rybarža razpravljala o medsebojnih odnosih na Reki, zlasti o vprašanju državljanstva, opcije, razdelitve arhiva, konverzije valut, konverzije privatnih dolgov. Naša delegacija stoji na stališču, da se morajo ta vprašanja rešiti edino v okviru mirovnihih pogodb.

DOBROVOLICI IN AGRARNA REFORMA.

Beograd, 11. aprila. n. Današnji listi objavljajo resolucijo dobrovoljcev, ki zahtevajo gospodarsko in socialno osvoboditev vseh zemljoradnikov, posebno dobrovoljcev, ki so se borili za domovino. V tej resoluciji se osto napada vpliv udruženja veleposesnikov ter se konstatira, da poljedelstvo dobrovoljcev lepo napreduje.

Največja poplava zadnjih sto let

DONAVA IN SAVA SE VEDNO NARAŠČATA. — NEPRECENLJIVA ŠKODA.

Beograd, 11. aprila. p. Nocoj sta Sava in Donava znatno narasli. Sava je narasla še za 10 cm. Pri savskem pristanišču je voda vrla v kleti brodarkega sindikata in pristaniškega poveljništva. V Beogradu že nad 100 let ne pomnijo take poplave. Donava je od Bezdana pa do Novega Sada nekoliko padla, od Novega Sada do Zemuna pa še vedno narašča. Danes so v Zemunu storili vse potrebno, da se zavaruje obrežje, ker bi pretela sicer nevarnost poplave celemu mestu. V Oršovi je

kazalo stanje vode včeraj 5.18 m, danes pa 5.48 m. Tisa je zadnjih 24 ur narasla za 23 cm.

Smatra se, da je voda dosegla danes kulminacije. Škoda se ne da še niti približno preценiti, je pa vsekakor ogromna. Beograd, 11. aprila. h. Zaradi poplave Donave nižje Beograda je bil ves paroplovni promet med Beogradom in Smederevom ter vsami nižje ležečimi kraji ustavljen.

Remčija povabljen pred reparacijsko komisijo

TRAJNO UGODNI ODMEVI STROKOVNJAŠKIH PREDLOGOV. — REPARACIJSKA KOMISIJA JIH BO SPREJELA NESPREMENJENE.

Pariz, 11. aprila. j. Reparacijska komisija je na svoji današnji popoldanski seji soglasno sklenila, da bo zaslišala dne 17. aprila zastopnike nemške vlade.

Pariz, 11. aprila. s. Reparacijska komisija je soglasno odobrila stališče, da bo poročilo strokovnjakov moglo tvoriti praktično podlago za rešitev reparacijskega vprašanja.

Pariz, 11. aprila. j. Kakor poroča «Petit Parisien», so predlogi strokovnjakov v Parizu napravili dober vtis. Priznava se nepristranost ekspertov ter občuduje izvrstna utemeljitev argumentov.

Pariz, 11. aprila. h. Današnja seja re-

paracijske komisije je imela docela oficiozni značaj. Po indiskrecijah ekspertne komisije, so posamezni delegati zelo rezervirani ter odklanjajo vsako objasnilo o današnji seji. Problemi, o katerih se bo sedaj razpravljalo, se tičejo predvsem določitve kompetence reparacijske komisije in zaveznikihih vlad. Reparacijska komisija more predpisati Nemčiji gotova plačila, odnosno zmanjšati ali odgoditi posamezne letne vsote, toda ona nima pravice, zmanjšati celokupno vsoto nemških obveznosti ali v slučaju kake kršitve od strani Nemčije, določiti kake protiodredbe.

Dr. Wilfan vendar izvoljen

Trst, 11. aprila. c. Končni skrutinij je pokazal, da je vendarle izvoljen vodja primorskih Slovanov dr. Wilfan, ki je dobil 500 preferenčnih glasov več ko dr. Stanger. Natančne številke še niso znane. Največ preferenčnih glasov ima vsekakor dr. Besednjak.

Francosko-rumunska zveza?

Pariz, 11. aprila. s. «Daily Mail» doznava, da se bo ob priliki poseta rumunske kraljeve dvojice v Parizu sklenila francosko-rumunska pogodba po vzorcu francosko-čehoslovaškega dogovora. Ta pogodba bo imela docela defenzivni značaj. Obe državi se bosta obvezali, da si bosta pomagali pri izvršitvi mirovne pogodbe. Francija bo prevzela nalogo reorganizirati rumunsko vojsko.

Pariz, 11. aprila. j. Z ozirom na to, da morata Francija in Rumunija rešiti več vprašanj, ki se tičejo obeh držav, bo rumunski zunanji minister podaljšal svoje bivanje v Parizu. Prihodnji teden bo imel Poincaré z Duco daljša posvetovanja o teh vprašanjih. Atmosfera za posvetovanja je bila zelo ugodno pripravljena s posetom rumunske kraljeve dvojice.

Sanacija Madžarske

Bučiince, 11. aprila. j. Na današnji seji narodne skupščine je govoril grof Albert Apponyi k sanacijskim predlogom. Nasprotoval je v zakonskem načrtu predvideni diktaturi in izjemni kontroli, češ da bi potem Mala antanta imela vpliv na vse madžarske zadeve, celo v docela gospodarskih vprašanjih. Tudi določena vsota posojila, t. j. 250 milijonov zlatih kron, da pomenja veliko razočaranje.

Na jutrišnji seji narodne skupščine bo desno-radikalni poslanec Ulain stavil predlog, da se uvede tudi na Madžarskem rentna krona po vzorcu Nemčije.

NOVE DELAVSKE ZMAGE V AVSTRALIJL.

London, 11. aprila. s. Po volitvah preteklega tedna v Južni Avstraliji, pri katerih je zmagala delavska stranka, je vladna stranka včeraj tudi v Zapadni Avstraliji doživela popoln poraz. Delavska stranka je dobila 26, vse meščanske stranke 24 mandatov. Ni izključeno, da bo delavska stranka v avstralskem parlamentu imela večino.

STINNESOVA SMRT — SREČA ZA VES SVET!

London, 11. aprila. j. Večerni listi uglašajo, da je s Stinnesom izginil Napoleon nemške industrije in nemških financ, ki si je z računom Evrope in nemške marke pridobil svoja neizmerna bogastva. List izjavlja, da pomeni njegova smrt srečo za Nemčijo in za ves svet.

VELIKI FAŠISTOVSKI SVET.

Rim, 11. aprila. i. Veliki fašistovski svet je sklican za 29. t. m. Na tem zborovanju se bo razpravljalo o političnih vprašanjih ter o splošnih vprašanjih fašizma.

Revizija francoske ustave

Podaljšanje poslaniških mandatov na šest let.

Pariz, 11. aprila. h. Zbornica je včeraj popoldne sprejela z veliko večino osnutek zakona, s katerim se podaljša trajanje mandata francoskih poslancev od štiri na šest let. Tretina članov zbornice bo vsaki dve leti obnovljena. V prvi legislaturni periodi te nove zbornice, ki se izvoli prihodnji mesec, bosta dve tretjini poslancev izvajali svoje mandate do leta 1928, tretja tretjina pa do leta 1930.

GOSPODARSKI PREDSTAVNIKI PRI MINISTRU TRGOVINE.

Beograd, 11. aprila. p. Zastopniki industrijske konference, ki se je vršila v Beogradu, so bili danes sprejeti pri trgovinskem ministru dr. Krizmanu ter se z njim razgovarjali o prilikah v industriji posebno pa o osnovanju industrijske banke.

Beograd, 11. aprila. r. Davi je trgovinski minister dr. Krizman sprejel deputacijo iz Vel. Bečkereke pod vodstvom predsednika trgovske in obrtniške zbornice, ki je ministru izročila memorandum o težkih prilikah industrije in gospodarstva sploh v vsej Vojvodini.

PARLAMENT IN VLADA NA ZAGREBSKEM VELESEJMU.

Beograd, 11. aprila. p. Predsednik zagrebškega velesejma Josip Ratković je bil danes dalj časa pri g. Pašiću, Ljubi Jovanoviću in dr. Krizmanu ter je povabil vladu in parlament na otvoritev zagrebškega velesejma. Dobil je zagotovilo, da se bosta vlada in parlament udeležila velikega sejma v Zagrebu.

GRŠKO-JUGOSLOVANSKI DOGOVOR PROTI ALBANSKIM ROPARJEM.

Rim, 11. aprila. s. Po vesti iz Soluna je prišlo med grško in jugoslovansko vlado do dogovora, po katerem smejo jugoslovanske straže pri zasledovanju albanskih ali bolgarskih komitejev preiti 20 km na grški teritoriji. Isto velja za grške straže.

NOVI ITALIJANSKI SENATORJI.

Rim, 11. aprila. i. Poslednje dni se je mnogo govorilo o imenovanju novih senatorjev. «Tribuna» doznava, da se to imenovanje ne bo izvršilo 21. aprila, kakor je bilo nameravano, temveč šele prvo nedeljo junija, na dan obletnice ustave.

ADMIRAL TIRPITZ KANDIDIRA.

Monakovo, 11. aprila. s. Admiral Tirpitz je sprejel ponudbo kandidature nemško-nacionalne ljudske stranke za volilno okrožje Gornja Bavarska in Svabska.

ARETACIJE RUSKIH PLEMICEV.

Berlin, 11. aprila. s. Po vestih iz Moskve je bilo zadnje dni aretiranih več oseb ruskega plemstva. Prišli so na sled novim nameram reakcionarcev pod vodstvom velikega kneza Nikolaja, ki je vodil gibanje iz Pariza ip Avstrije.

Sokolstvo narodu

Vsem bratom in sestram!

Borba za državljanske pravice in svobodu naših bratov v neodrešeni domovini se je zanje končala le z delnim uspehom, ki je po številu oddanih glasov in po pridobljenih mandatih manjši od uspeha volitev v italijanski državni zbor l. 1921.

Vsak, kdor priznava načela pravice in svobode, oboja besnost in brezobzirnost nasilja, ki je našemu narodu v zasluženi zemlji onemogočilo nepotrpežni izraz pravega mišljenja in resničnega čuvstvovanja. Vzlic vsemu pa je vendar dal Julijeka Krajina 29.333 jugoslovenskih glasov, kar ugotavlja celo italijansko uradno poročilo.

Ti glasovi so jasna govorica zavedne in značajne narodove duše, ki se ni ustrašila nikogar in ničesar v usodi uri, ko je bilo treba položiti izpovedi o veri in neveri, o izdajstvu ali zvestobi. Ta dolga vrsta sinov našega naroda stoji ponosno vzravnan v lučnem viharju sovražstva — živa priča nezmagljive ljubezni do rodnih tal in do svojega naroda, vedno pripravljena na vsako žrtve, samo ne na Judežev poljub na lice lastne matere!

Veselim se tega uspeha, ki ga je priborila močastost naših bratov dobremu imenu našega naroda, a obojati moramo izdajstvo in strast, ki sta zrahljali v narodu enotnost in disciplino, prelomili dano besedo, zasadi v tisoče sre pekočo bol prevare in ne zaupanja in ki sta v odločilnem trenutku postavili pred občo narodno korist zasebne, sebične ali strankarske interese. Naj se to pogibeljno dejanje ne mašuje nad narodom, ampak naj ga iztrga iz objema zasleplencev, ki hočejo — drveč v temo prokletstva — potegniti za seboj svoj narod, da razdvojen in razcepljen utone in izgine v povodni tujini.

Danes moramo dati mi, ki živimo v svobodni domovini, svojim nesrečnim bratom zljoli moralno oporo v pretežnem boju za obstanek. Bratom onora bodi sovražniku strah in opomin! Ako na hočemo to, moramo biti sami močni, zdravi, edini, složni in krepki, ker se na slabše, samopašneže, nestalne in koristolovce ne more nihče naslanjati in ne ozdraviti, otrovanih razmer tudi nihče ne more čupati moralne moči in odpornosti.

Vsakoga, ki je bil kdaj naš, pa je sedaj prodal sebe in zatajil svoj narod, iz izdajstvo samo za velno pahnilo iz našega števila! Njegovo ime ne skrni naše časti!

Vse druge, ki žive v svobodni domovini, pozivljamo pol sokolske zavzete, da bo v eni misli in v eni volji združen ves narod! Ne razmišljamo in ne drobimo svojih moči v svobodni, ki se je premogel ne zavestajo, ki jo prenamozi zlorablja, a ki po njej hrene v vpletena naša zemlja! Uživajmo svobodo tako, da dvigajmo in množimo telesne in нравstvene moči vsega naroda, da bo svo v polni zavesti svojih pravic in dolžnosti dal svobodo onemu delu samega sebe, ki je danes nima!

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1924.

Slabi matematiki

«Slovenec» bi na vsak način rad s pomočjo matematike dokazal, da ima opozicijski blok dovolj poslancev za seboj za sestavo blokaške vlade in delovanje v parlamentu. K skupini opozicijskih poslancev pristeva 63 radičevcev, 34 davidovičevcev, 24 klerikalcev, 18 muslimanov, 11 zemljoradnikov, 8 Nemcev in 2 nevtralec, skupaj 160 poslancev.

Dovoljujemo si opozoriti «Slovenec», da so zemljoradniki onetovano odklonili vstop v vladno večino opozicijskega bloka. Izjavili so, da so eni napram vsaki vladi v opoziciji. Radiču niti na misel ni prišlo, da bi vstopil v vlado in je le obljubil, da bo podpiral eventualno vlado blokašev samo v toliko, kolikor bo to ugnalo njegove interese, da pa v ostalem on stremlje za skorajšnjimi volitvami. Tudi se ne upa trdit «Slovenec», da bi blokaško vlado podpirali za vsako ceno Nemci, razven če bi blokaši ugodili njihovi zahtevi po ustanovitvi posebnega ministristva za narodne manjšine.

Vsa opozicija, ki jo danes štejejo na 160 moči, bi torej v trenutku, ko neha biti opozicija, radi svoje heterogenosti hitro šla narazen in kakor vidimo, bi ostala od nje komajkita masa k večjem le iz družbe dr. Korošca, Senbe in Davidoviča. Da pa 76 teh poslancev ne more resno misliti, da lahko iz lastne moči prevzame vodstvo države, je menda evidentno.

Ako bi se na blokašem vendarle dala vlada v roke, bi v istem trenutku nastal še mnogo težji položaj v parlamentu, nego je danes, ko je na strani vlade zanesljivih 135 poslancev. Prišteje k tem še 11 zemljoradnikov, 14 demijetov, 8 Nemcev, socialistov, nevtralec in druge opozicijske, pa radičevcev ni treba šteti, da se vidi nemogućnost obstoja blokaške vlade. V tem slučaju bi se pokazal edini izhod iz situacije apel na narod, kakor je tudi že danes edino ta izhod mogoč. Ni torej nobeno nasilstvo nad parla-

mentom, ako je padla odločitev o usodi parlamenta že sedaj in ako so bili gospodje poslanci poslani domov, da si iščejo med narodom novega zaupanja.

Dejansko razmerje med vladnimi in opozicijskimi poslanci je pa tudi že samo na sebi čisto drugačno, kakor ga slika «Slovenec». Število opozicijskega bloka ne znaša 160, kakor poroča «Slovenec», nego 157. In tudi 157 ni zanesljivih, ker je po informacijah iz Beograda pričakovati, da zapusti Davidovičev klub še 5—6 poslancev. V tem slučaju so naravno izgledi za vlado opozicijskega bloka še mnogo bolj neugodni, kakor smo jih zgoraj očrtali.

Opozicija pa hotoma in namenoma zamlčuje pri seštevavanju svojih poslancev še eno okoliščino, ki je na glavna in bistvena. Danes še ni verificiranih 63 radičevih poslancev in teh glasov ne sme nihče šteti k opoziciji pri današnji politični situaciji. Vlada ima danes v vsakem slučaju za seboj trdno večino in nihče drug kot ona ne more po parlamentarnih principih — z samo z ozirom na število razmerje poslancev — imeti v rokah politične situacije. Argumenti, ki jih navaja opozicija v svoji včerajšnji resoluciji za maskiranje svojega poraza, so najmanj deplacirani in zelo preurjeni in bi bili kvečjem aktualni takrat, če bi bili verificirani radičevski mandati. A v tem slučaju je tudi še vprašanje, ali bi opoziciji uspelo doseči verificiranje vseh 63 mandatov; zelo verjetno je, da bi se to število tudi še zmanjšalo.

Obračajte številke, kakor jih hočete, opozicija je prešlaba, da bi mogla kaj doseči. Svojega debela blokaši tudi s slabo matematiko ne morejo več popraviti in naj bi imeli za seboj še vse drugo, kar se sme in mora zahtevati od parlamentarne skupine, ki reflektira na oblast v državi. Bitka za blokaše je definitivno in absolutno izgubljena. Razumljivo je bolesto zvižanje opozicijskega bloka ter njegovih glasil; kajti strah pred novimi volitvami je pri njem opravičeno zelo velik. Gospodje so bili prepričani, da bodo oni volitve »delali«, sedaj pa vidijo, da iz te moke ne bo kruha.

Minister dr. Krizman o tekočih gospodarskih vprašanjih

«Zagreber Tagblatt» prinaša o posetu predsednika zagrebske trgovinske in obrtniške zbornice g. Arka pri ministru trgovine in industrije dr. Krizmanu poročilo, iz katerega povzemamo:

Predvčerajšnjim se je nahajal v Beogradu g. Vladimir Arko ter intervjuiral pri ministru dr. Krizmanu v različnih tekočih zborniških zadevah. Dr. Krizman je pri tej priliki podal zborničnemu predsedniku nekatere izjave, ki bodo gospodarske kroge nedvomno zanimala.

Kar se tiče trgovinske pogodbe z Italijo, potekajo pogajanja precej povoljno. Obstojna namera, da se konča najprej del osnutka in se potem preide na pogajanja tarifaričnega značaja. Ta vrstni red je potreben, ker se nova carinska tarifa ni popolnoma dovršena. Dr. Krizman namerava po predlogu g. Arka pred končnim zaključkom tarifarnih vprašanj pozvati strokovnjake v Beograd, da se direktno informirajo o italijanskih željah. Obenem bodo povedali ti svoje želje in zahteve, ki se naj stavijo z naše strani. Minister za trgovino in industrijo namerava v kratkem sklicati gospodarski svet. Ker je mandat svoječasni članov, ki so bili potrjeni na podlagi kraljeve odredbe iz leta 1920, se potekel, se namerava v najkrajšem času imenovati novi člani v gospodarski svet. Novi gospodarski svet bi imel rešiti le eno nalogo, namreč izdelavo zakonskega načrta o gospodarskem svetu, ki bi moral v smislu točke 44. ustave biti že davno predložen skupščini. Priprave za sklicane prve plenarne seje bodo najbrž končane še pred vršitvijo konference vseh trgovskih in obrtniških zbornic v Skopju.

Kar se tiče ostalih zahtev gospodarskih krogov, ki so bile stavljene v resoluciji z dne 27. januarja t. l., je pripomnil minister, da jih hoče proučiti in bo skušal uresničiti gospodarski program prve konference zbornic.

Osnovanje državne obrtne banke v smislu od prejšnjega ministra za industrijo in trgovino izdelana načrta je zaradi sedanje politične konstelacije za dogneti čas postalo neverjetno. Minister dr. Krizman je o željah obrtnikov to stran Save in Drine, ki so prišle do izraza ob priliki njihove konference 20. marca v Zagrebu, dobro informiran in jih hoče uvaževati.

Na predlog zborniškega predsednika g. Arka dobila podružnica Državne hipotekarne banke, ki se imata osnovati v Zagrebu in Ljubljani, večja sredstva iz 15 milijonskega (franki) švicarskega posojila, iz katerih naj se dovoljujejo v glavnem malim obrtnikom cenena in dolgodobna posojila, in sicer izključno v manjših zneskih.

Dr. Krizman je obljubil tudi potrditev novega razsodišnega statuta zbornice in naročil predsedniku, da statut po sprejemu s strani plenarne konference čimprej predloži ministarstvu. Istotako je obljubil dr. Krizman, da se bo zavezal za predlog zbornice glede čimprejnjše ustanovitve generalnega konzulata na Reki.

Kar se končno tiče likvidacije oddelka

ministristva za trgovino in industrijo v Zagrebu, je izročil predsednik Arko ministru spomenico zbornice, v kateri so v interesu uspešnega razvoja gospodarskega življenja zahteva opustitev likvidacije. Ako se to stališče zbornice ne akceptira, predlaga zbornica, da se zagrebskemu velikemu županu ne, kakor namerava, pridelje referent ministristva trgovine in industrije, temveč pri uradu velikega župana osnuje oddelke v enaki sestavi kakor doseđani oddelci omenjenega ministristva, katerega kompetenca naj bi ostala v splošnem v nekaterih zadevah enaka, v drugih pa večja. Izjavil ministra je bilo povzeto, da s tem predlogom v splošnem soglasja; in iz tega vzroka se začne likvidacija preloži.

Hugo Stinnes

Kakor smo že včeraj poročali, je umrl v četrtki zvečer v Berlinu «Napoleon nemške industrije» Hugo Stinnes. Bolehal je že dolgo časa na kolcu. V marcu se mu je bolezen tako poslabšala, da se je moral podvreči operaciji, ki pa tudi ni mogla več pomagati. Ko so nastopile še komplikacije — dobil je obojestransko vnetje pljuč — je podlegel. Umrl je obdan od svoje žene in svojih petih otrok.

Državni kancelar dr. Marx je izrazil vdovi sožalje nemške vlade. Isto je storilo tudi na tisoč drugih javnih in gospodarskih korporacij.

Politične beležke

— Slovenčeve skrbi radi interesov dinastije. Včerajšnji «Slovenec» se v svojih predalnih prav veliko peča tudi z interesi dinastije. Nekoliko pritiska, nekoliko gladi, nekoliko denuncira. Med drugim namiguje «Slovenec» za vzgled, kako so grški in turški revolucionarji izpremenili krono v brezpomemben okrasek. Tako «Slovenec» v Avstriji ni nikdar pisal. On se menda tudi ne zaveda, da pada senca njegove primere na federaliste, kajti pri nas so tisti kovarji, o katerih piše «Slovenec», klerikalci in radičevci. «Slovenec» naj bo raje tiho, ker on sam dobro vé, da bi krona slabo gledala na svoje interese, če bi se izročila v varstvo g. Radiča, Korošca in Spashe ter zapustila one elemente v državi, ki so edino zanesljivi temelj edinstvenosti naše mlade države. Najmanj vzroka, nastopiti kot varuhi dinastije, imajo klerikalci, ki zahtevajo celo to, da bi kralj ne imel niti pravice imenovati oblastnih velikih županov in ki hočejo, da bi bil v Sloveniji škof obenem škof in regent.

— Piat zvona previjlje pogorelice. Zato prinaša «Slovenec» bombastično celostransko poročilo o četrtkovem opozicijskem konklavu v prestolih Davidovičevega kluba. Dovoljujemo si le kratko pripombo k čisto poznanemu poslanca Sušnika. Ta učni gospod je začel s pokojnim J. Ev. Krekom in mu je podtaknil citat: «Jugoslovenska država mora biti parlamentarna demokratska država, ustvarjena na temelju polne enakopravnosti in kar je glavno, urejena mora biti tako, da bo v njej mnogo, mnogo svobode.» (Podčrtali «Slovenec»). Mi smo že parkrat imeli priliko dokazati, kako dandanašnji klerikalni gromovniki znajo potvarjati veliki Krekov politični testament, ki se glasi: «Tri načela našega troimenega naroda naj nas vodijo v bodočnost: En narod, en vladar, ena država od Beljaka do Soluna in mnogo, mnogo svobode!» (Podčrtali mi.) — Izjave dr. Kreka ni, ki bi se strinjala s Sušnikovim prikrojevanjem. Pa če že ne morejo brez falzifikatov, naj bi vsaj svojega edinega velikega pokojnika pustili v miru. Pa ne, temveč je za poslance Sušnik zopet klical iz groba. Poslanec Sušniku ne zamerimo, njegov atribut je odgovorno uredništvo «Domoljuba».

— Kako jih je Korošec samaril. Beograjska «Pravda», polisluzbeno davidovičevsko glasilo, ki je — za nami sicer malo pozno, a vendarle — razkrila dr. Korošcova zahrbita navezavanja z radikalni in Ljubo Jovanovičem, prinaša še tole: «Kar smo javili o Jovanovičevih pogajanjih z dr. Korošcem, je absolutno točno, z edino izjemo, da pogajanja s ponudbami ni vodil Ljubo Jovanović, temveč drugi emisarij. O tem prinašamo izjavo dr. Korošca, ki se glasi: «Netočno je poročilo, da je Lj. Jovanović meni kaj ponujal za vstop v vlado.» Toda «Pravda» k temu dostavlja: Radi objavljamo izjavo g. dr. Korošca, toda istočasno dodajamo, da so naše informacije bile povsem točne. — Pa naj verni bralci razbere, kdo je zanesljivši, ali dr. Korošec ali informacije davidovičevske glasila? Dr. Korošec ima zadnje čase mnogo demantirati, le pa z svojih

demantijah in pojasnilih tako ekonomično kratic, da se na generalni konferenci opozicije v četrtki sploh ni oglašil k besedi...

— Dr. Korošec demantira. Beograjsko «Vreme» objavlja izjavo dr. Korošca, da so vesti zagrebskih listov o snovi njegovega razgovora s kraljem v avdienci, izmišljene. G. Korošec trdi, da o svoji avdienci na dvoru ni dal nikakih informacij, tako da novinarji niti z ene niti z druge strani niso mogli ničesar doznati o celem razgovoru... Dr. Korošec demanti je prav rafiniran. «Rije» poroča iz Beograda v zvezi z dr. Korošcem demantijem da se v informiranih krogih trdi nasprotno ter se potrjuje točnost vesti, ki so jih objavili zavedni listi.

— Radičeve instrukcije. Dr. Ivan Lorković, predsednik Hrvatske zajednice, ki se je mudil pri Radiču, radi federacije svoje stranke s HRSS, se je v četrtki vrnil v Zagreb in se zvečer odpravil dalje v Beograd, da sporoči radičevcem merodajna šefova navodila, po katerih bodo uravnali svoje nadaljnje postopanje. Kakor navajajo «Novosti», se v radičevskih krogih nikakor ne pričakuje, da bi Radič zahteval povratek svojih poslancev v Zagreb in v nadaljno absintenco. Zdi se, da je to «prepričanje» deplasirano. Z razpustom skupščine bo vsem poslancem omogočena abstinenca...

— Beneški Slovenci za slovansko listo. Italijansko časopisje je v zadnjih svojih poročilih o volilnem izidu v stari videmski pokrajini zatrjevalo s posebnim zadoščanjem, da ni niti eden beneški Slovenec glasoval za slovansko listo. Iz doslej objavljenih ugotovitev glavne volilne komisije v Trstu pa izhaja, da je bilo oddanih za slovansko listo v Vidmu 28 glasov, v Čedadu 1, v Tarčentu 1, v Pordenone 8, v Palmanovi 4, v S. Glogio di Nogaro 6, v Tricesimo 5, Povocetto 2, Premieriacco 3, Prepotto 1, S. Giovanni di Manzano 3, S. Leonaris 2, Savogna 2, Stregana 2, Torrezano 2, Gemona 6, Artegna 1, Bordano 2, Buja 3, Osoppo 3, Trasaghis 2, Venzona 1, Capaccio 4, Ciserlis 2, Lusedera 4, Limis 5, manjkajo pa še rezultati iz raznih krajev.

Iz demokratske stranke

V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši sestanek demokratske stranke ob pol 8. uri zjutraj v Cerkijah pri Krškem v pisarni gospoda Vahčića. O konjereji predava g. Gliha, o političnem položaju pa gospod Janko Tavzes.

Na Studencu se vrši javen shod ob 7. uri zjutraj v gostilni Alojzija Janca. Govori dr. Rapé.

Na Legu pri Studencu se vrši ob 3. uri popoldne javen shod v gostilni Ivana Rožmana. Govori dr. Rapé.

V Mengšu se vrši ob 3. uri popoldne v gostilni pri gospodu Kescu javen političen govor, ki ga vodi dr. Ivo Potokar.

Iz Zveze kulturnih društev.

V soboto, dne 12. t. m. se vrši v Novem mestu predavanje gospoda Stojana Bajčiča «O Wilsonu».

V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši v Dol. Legatu predavanje gospoda prof. Dolžana «O postanku sveta».

V Borovnici se vrši predavanje ob 8. uri popoldne «O davkih». Predava gospod Cimerman.

V Šmarjem-Papu se vrši predavanje gospoda Cimermana «O davkih in takсах» ob 7. uri zjutraj v gostilni pri gospodu Škerjancu.

Na Vrhniki predava dr. Čadež «O prikaznih na nebu» ob 8. uri popoldne.

V Skofji Loki predava v soboto ob 20. uri zvečer g. Bajželj «O razvoju in ideji Sokolstva». Isto predavanje bo v nedeljo popoldne v Gorenji vasi za Poljansko dolino.

JDS v mariborski oblasti. V nedeljo dne 13. t. m. se bo vršil zaupni sestanek v Prevaljah in Mežici. Dne 23. pa bo velik javen shod v Murski Soboti, na katerem se bo razpravljalo o klavniškem vprašanju. Shoda s predavanji se bode vršila dne 23. t. m. v Pučincih in Kupčincih v Prekmurju.

V Rogasiki Slatini v nedeljo javen shod v okolici.

V Krčevini pri Mariboru se za danes sklicani zaupni sestanki ne vrši, temveč je preložen na 26. t. m. ob pol 8. zvečer pri Krambergerju. Na sestanek pride tudi demokratski pevski kvartet.

Po svetu

— Krvavi odmevi italijanskih volitev. V sredo je prišlo v stanovanju črkostarca Uga Rindija v Pisi pet neznancev, ki so se predstavili kot detektivi in ga pozvali s seboj. Drugo jutro so našli Rindija kilometre daleč od njegovega stanovanja mrtvega, zabodenega z nožem v sree. — V Monferratu so našli v četrtki mrtvega z razbito glavo, delavca Mihaila Spino, ki je šel o polnoči z dela domov. — V Livornu so «neznanci» ustavili na ulici delavca Josipa Baronijsa, ga najprej pretepili s palicami, potem pa še parkrat ustrelili nanj z revolverjem. Baronijs leži smrtonovarno ranjen v bolnici. — V Torre Annunziata je komunist D'Avino nevarno obstrlel fašista Palombo. — V Podenzani v Toscani so se spopadli fašisti in komunisti. Streljalo se je na obeh straneh. En fašist in komunist sta bila težko ranjena, druga dva pa lahko. — Fašisti so opustošili poplarsko zadruzo v Cernusu, katoliško društvo v Bruzzanu, zadruzo v Grezzagu, štiri socialistična društva v Busto Arsiziu.

katoliško in socialistično društvo v Sacco nazu, katoliško društvo v Rescaldini in tri društva v Milanu. Poleg tega navaja «Corriere della Sera» še 88 krajev, kjer so bila zadnje dni opustošena poplarska in socialistična društva.

— Novi bavarski deželni zbor. Po objavljenju izidov deželnozbornih volitev na Bavarskem iz posameznih volilnih okrožij je sedaj končno ugotovljeno, da so dobile posamezne stranke sledeče število glasov: Bavarska ljudska stranka 919.587, Ljudski blok 419.862, socialdemokrati 438.821, Kmetiška zveza 207.422, komunisti 208.017, Združeni nacionalisti desničarji 197.509, Demokrati 73.818, Nacionalni liberalci 29.416, Centrum 22.929, Uradniška stranka 19.480.

— Diktatura v Španiji se maje. Pariški «Petit Parisien» poroča, da pripravljajo vojaški direktorij v Španiji povratek k parlamentarnemu režimu. Direktorij je odredil, da morajo podati ostavko vsi guvernerji, ki so od pua do danes vladali nad provincami. Nadomestili jih bodo politični uradniki iz prejšnje dobe. Vojaška diktatura de Revere se polagoma pripravlja na svoj konec. Širijo se vesti, da išče direktorij stiko z meščanskimi strankami.

— V Carigradu zaprtih 35 inozemskih šol. Turška vlada je dala zapreti 38 od inozemstva vzdrževanih šol v Carigradu, ki se niso pokorile vladni odredbi glede odprave verskih znakov. Okoli 14.000 otrok je ostalo valed te odredbe brez pouka. Inozemski zastopniki so poslali skupno protestno noto angorski vladi, ki pa je odgovorila, da vztraja na svojem stališču.

Borza

11. aprila.

ZAGREB. Na efektnem tržišču je tendenca dalje zelo slaba. Promet je bil v splošnem jako slab. Na deviznem tržišču je bila istotako slaba tendenca. Tečajji so začeli na včerajšnji bazi in so pod konec sestanka popustili. Izplačilo Italija je bilo takoj v začetku na nižjem tečaju po 358 in je bilo končno zaključeno po 357,5. Blaga je bilo dovolj in tudi Narodna banka je nastopila. Promet je bil nekoliko živahniji, kar je pripisati koncu tedna, a trgovanje se je kretalo največ v devizah na Dunaj, Italijo, Prago in Švicu. Notirane so devize: Amsterdam 2998 do 3023, Dunaj 0.11305 do 0.11503, ček 0.113 do 0.115, Bruselj 382,5 do 387,5, Bukarešta 41 do 44, Italija izplačilo 356,3 do 359,3, ček 356 do 359, Kristijanija 1105 do 1115, London ček 849,3 do 852,5, New-York izplačilo 0 do 80,75, ček 80,2 do 81,2, Pariz 476,5 do 481,5, Praga 239,3 do 242,3, Stockholm 0 do 2145, Švic 1714,5 do 1724,5, ček 1413,5 do 1423,5; valute: dolar 79,625 do 80,625, aK 0.11325 do 0.11525, K 235,5 do 238,5, lire 854,5 do 857,5; Trgovanka 48 do 50, Eskomptna 146 do 146,5, Hipotekarna 73 do 78,5, Jugoslavenska 123 do 124, Ljubljanska kreditna 228 do 0, Pražedionna 920 do 925, Etno 187 do 188, Slavenska 125 do 130, Srpska 140 do 141, Eksploatacija 147,5 do 150, Goranin 152,5 do 155, Sečerana 1230 do 1250, Isis 63 do 65, Narodna šumska 117 do 120, Nihag 125 do 130, Gutmann 900 do 930, Slavonija 180 do 184, Split 1450 do 1600, Strojne 175 do 190, Trbovlje 680 do 690, Union 800 do 810, Vevče 0 do 175, 7 odst.

BEograd. Tečajji nespremenjeni. Le Pariz, Dunaj in Italija so neznatno nazadovali. Narodna banka je intervenirala v devizah Zeneva in London. Ostale povpraševanje so krile privatne banke. Notirane so devize: Dunaj 0.1138 do 0.1150, Bruselj 408 do 412, Budimpešta 0.115 do 0.125, Bukarešta 41,15 do 42,25, Zeneva 1417,25 do 1418, London 351,5 do 351,75, Milan 357,75 do 358,25, New-York 80,85 do 80,90, Pariz 475 do 485, Praga 241 do 241,25, Solun 148 do 149; valute: (zaključki): francoski franki 479, K 240; el-kti: 7 odst. investicijsko (zaključek) 67,25, Volna škoda (zaključek) 140.

CURIH: Beograd 7,075, New-York 589,50, London 24,68, Pariz 33,50, Milan 25,05, Praga 18,90, Budimpešta 0,0077, Bukarešta 2,06, Sofija 4,12, Dunaj 0,008025.

TRST: Beograd 28 do 28,30, Dunaj 0,0815 do 0,0825, Budimpešta 0,08 do 0,04, Praga 67 do 67,50, Bukarešta 11,50 do 12, Pariz 133,50 do 134,00, London 98,80 do 98,55, New-York 22,60 do 22,80, Curih 307 do 400, valute: dinarji 28 do 28,30, avstrijske krone 0,0815 do 0,0825, dolarji 22,55 do 22,75, angleški funti 98,20 do 98,50, 20 frankov v zlatu 88,75 do 89,50.

DUNAJ: Devize: Beograd 876 do 880, Berlin 14,95 do 15,25, Budimpešta 0,93 do 0,98, Bukarešta 360 do 371, London 397,700 do 398,700, Milan 3119 do 3181, New-York 70,985 do 71,185, Pariz 4217 do 4232, Praga 2110 do 2120, Sofija 503 do 512, Curih 12,465 do 12,515; valute: dolarji 70,560 do 70,900, funti 305,900 do 307,500, lire 8180 do 8150, dinarji 878 do 879; efekti (v tisočih aK): Trgovanka 32, Hrv. hipotekarna 123, Jugoslavenska 180, Trbovlje 558, Sarajevska pivovarna 101, Jesenice 1350, Zenica 1800, Gutmann 800, Slaveks 380, Slavonija 105, Sečerana 887, Juli-Sud 445, Anglobank 258, Bankverein 145, Landerbank 270, Zivnostenska 910, Alpine 500, Poldi 550, Skoda 1182, Dalmier 25.

BERLIN: Beograd 5,63, Dunaj 6,08, Milan 18,55, Praga 12,56, London 182,05, New-York 419.

LONDON: Beograd 350, Milan 98,50, Dunaj 307,000, Bukarešta 820, Budimpešta 325,000, Praga 146.

NEW-YORK: Beograd 124,75, London 483,25, Pariz 600,25, Milan 442,50, Dunaj 14, Praga 297.

Naši kraji in ljudje

Matej Hubad

upravnik Narodnega gledališča in ravnatelj konservatorija v Ljubljani.
Povodom nedeljskega cerkvenega koncerta Glasbene Matice v Ljubljani.

Matej Hubad je rojen v Povodju pri Skarčevu dne 28. avgusta 1860. leta. Po absolviranju gimnazije se je posvetil glasbenim študijem ter jih dokončal na akademiji za glasbo in vpo-
dobljajočo umetnost na Dunaju. Dne 1. decembra 1891. leta je nastopil me-
sto kot učitelj in koncertni vodja Glas-
bene Matice v Ljubljani. Glavni delo-
krog njegov je obsegal zborovo petje,
solopetje in glasbeno-teoretične pre-
dmete. In Hubad je postal reformator
slovenskega zborovega petja ter je
ravno z zborom dosegel višek, ki ni
priznan samo med Slovenci, ampak v
vsem slovanskem in tudi drugem glas-
benem svetu. Z zborom Glasbene Ma-
tice je izvajal skoro vsa največja glas-
bena dela, ki uživajo svetovno sloves,
redko ljubljeno pa je izvajal vsa
boljša dela naše literature.

Zboru Glasbene Matice je načeloval
Matej Hubad nad 30 let, dokler ni do-
ložil pevovodstva. Prvotrat je dirigir-
al »Stabat Mater« na koncertih v
stari redutni dvorani dne 23. in 27.
marca 1893. leta. Tokrat dirigira »Sta-
bat Mater« kot častni pevovodja zboru
Glasbene Matice.

Matej Hubad je v vsem glasbenem
svetu priznan veščak, deluje danes še
v svo vsemu kot ravnatelj konservato-
rija in glasbene škole Glasbene Ma-
tice in pa kot upravnik Narodnega
gledališča v Ljubljani. Za svoje izred-
ne zasluge je odlikovan z redom sv.
Sve in z redom Belega orla. Akade-
mija znanosti in umetnosti v Zagrebu
ga je imenovala svojim častnim čla-
nom.

Hubad je idejni oče »Zveze jugoslo-
vanskih pevskih zborov« in njen
predsednik, poleg tega je tudi pred-
sednik dosedanje »Zveze slovenskih
pevskih zborov«, ki se je ravno v zad-
njem času začela zelo častno udeleževati.
Med slovenskimi pevci je najbolj
priljubljena in popularna osebnost, ki
ga po pravici imenujejo »pevskega
očeta«.

Kolonizacija Južne Srbije

V poslednji dobi je dobilo ministrstvo
za agrarno reformo več prošelj za do-
volitev naselitve v Južni Srbiji iz ino-
zemstva. Švicarska vlada na primer pro-
ši, da se dovoli naselitve v Južni Srbiji
večjemu številu švicarskih podanikov,
ki so zbežali iz Rusije po zmagi boljšev-
ikov. Ti begunci žive sedaj v Švici v
ležkih razmerah, švicarska vlada jih ne

more nikjer naseliti niti jim ne more
nuditi kakšne definitivne pomoči. Prosi
tedaj našo vlado, da jim nakaže na na-
šem jugu brezplačna zemljišča, ona pa
bi nosila vse ostale stroške, kakor: pre-
voz, nabavo materiala za naselitve, za
ustanovitev trgovine za predelavo mleka
in izdelovanje mlečnih izdelkov itd. —
Dalje prosi večja skupina iz Zakarpat-
ske Rusije, da bi se smelo naseliti pri
nas kakih desetisoč ljudi. Iz Poruhra
prosijo predstavniki slovenskih rudar-
skih naseljencev, da bi jih vlada nase-
lila v Južni Srbiji, in sicer kakor pravi
poročilo, okrog petnajst tisoč družin (!),
kar pač ne bo povsem točno.

Ministrstvo za agrarno reformo se ni
oziralo na te prošnje, češ da je treba
pred vsem naseliti na jugu siromašne
domače podanike in tako ojačiti naš
nacionalni element.

Kar se tiče pravih inozemcev, je pa
vladno stališče brezdvomno povsem
pravično. Da pa naših vestfalskih roj-
akov ni šteti med inozemce, je jasno.
Seveda, v koliko so oni prikladni za ko-
lonizacije Južne Srbije, je vprašanje
zase.

Za letošnje leto se pripravlja obse-
nejši načrt za nadaljevanje na jugu. Ka-
kor se poroča, se namerava kolonizaci-
ja vršiti na povsem drugačni, praktič-
nejši osnovi, povsem različni od dose-
danje. Vrh tega se misli baje na Koso-
vem in na Ovčem polju ustanoviti po-
eno mestice, ki naj postane središče
upravnih oblasti.

Zeleti je le, da se delo kolonizacije
že enkrat dovede v normalni tok in
vrši dalje na uspešnejši način nego do-
slej. Predlogov in načrtov za to je že
dovolj in ne slabih, treba je le še, da
se izvede s primerno energijo in siste-
matičnostjo.

Nadebudneži

Ljubljana, 11. aprila.

Na policijo sta bila privedena dva po-
nočna »športnika« — tekmovalca v iz-
mikanju, posejanju tujih stanovanj ter
grabežljivosti. Starejši ima 16, drugi ko-
maj 13 let. Oba sta si dokaj podobna.
Živahno sta gledala v stražnika, na pri-
hajajoče in odhajajoče stranke in poču-
tita sta se izredno mirno. Zdelo se jima
je, kakor da sta doma, tako po domače
sta se kretala med možni postave.

Preje, zunaj, je bilo precej drugače.
Oba sta pobegnila od domače hiše in
staršev in se potepala vse dni po mestu.
Oči so jima svigale za različni prilikami,
da stegneta roke in odneseta, kar jima
je bilo všeč. Izbrčnosti sicer nista pozna-
la, vendar pa sta se najraje gibala okoli
stojnic. Dražilo ju je razstavljeno val-
jivo blago, katero sta si znala nabaviti
zastonj. Stražnik je oba enel ravno v tre-
nutku, ko sta se mučila na česti s pre-
vozom vreče orehovišč, jedere, katere sta
si brezplačno izposlovala od stojničarke
Terezije Ipave na Pogačarjevem trgu
dne 3. aprila. Za nameček sta vzela s se-
boj še 12 vencev fig, 45 pomaranč itd.

Vse te stvari pridejo posebno prav za
velikonočne praznike. Pri zaslišanju pa
sta mlada nepridiprava razkrila kar cel
register tatvin in vlovov. Dne 26. marca
sta odnesla iz izloženega okna trgovke
Pavle Podboj na Sv. Petra cesti nekaj
usnjatih torbic, doz itd. Nekaj dni pozne-
je sta odprla ponoči barako branjeveke Ma-
rije Steblaj na Grubarjevem nabrežju, dne
3. aprila pa sta zlezla v barako France-
ta Grdadolnika, kjer sta si nabrala sad-
ja, klobas in čokolade. Poleg Florjanske
ulice stoji baraka Ano Westermajera. Tudi
te nista prezrla in nakupila tamkaj za
450 Din bombonov, seveda proti plačilu
o sv. Nikolaj. Nekega dne sta se pojavila
v veži Uranove trgovine na Mestnem tr-
gu. Čutila sta se nemotena in zato naglo
vlomila v izložbeno okno, pobrala 60 ko-
sov toaletnega mila, pa ne morda zato,
da se opereta in odlišita svojih grdobij,
ampak, da bi se čistili drugi z njimi. V

Gradišču sta obiskala trgovinico Marije
Suhadolnikove in se kar pred njenimi
očmi posladkala s pečivom in klobasni-
mi. Lastnica je minjega sicer pravočas-
no zgrabila za obleko, toda ta jo je udar-
il po roki in z vsklikom: »To je moja
last« pobegnil. Oba sta jo potem ubrala
za ogel in naprej. V noči na 4. aprila sta
nadebudneža izsledila 4 kokoši na dvor-
išču Ivana Bučarija. Na Opekarski cesti,
ki sta jih naslednjega dne prodala na
trgu. Mislija sta jima sicer zaviti vrat,
vendar pa se jima je baje žival smilila.

Pa še eden, že bolj navihani piček, se
je ujel v četrtak na poljejske limanice.
Usoda ga je dohitela v Zagrebu, kjer
se je zabaval kot velik kavalir v družbi
lepih prijateljic. Bil je to 38-letni bivši
potnik France Klemen iz Farne vasi pri
Prevaljah. Svoječasno je bil nastavljen
pri trdnji Durijska v Mariboru, kateri je
septembra 1923. ponoveril 30 tisoč Din.
Takrat je pričelo veselo življenje. Vino,
ženske in petje! Denarja je seveda hitro
zmanjkalo in treba se je bilo zato ozre-
ti za novimi viri. Zato se je odpeljal
najprej v Trbiž, kjer si je nabral pri tr-
govki Franciški Lavč na račun trgovca
Durijske 21 sraja in še nekaj blaga v
skupni vrednosti nad 8000 Din. Na Jese-
nienh je stopil v stik s trgovcem Ignaci-
jem Moričem, ki je imel z Durijsko tr-
govsko zvezo. To je interval 4918 Din. V
zavzelo pa se naprotil za posojilo 1000
Din, kar je zopet vse poznal v veseli
družbi. Pri trgovcu Maliju v Trbižu je
na enak način prišel do 1100 Din, nakar
se je odpeljal v Borovnico, kjer je pri
trgovcu Antonu Lebu naročil 187 pol-
jih kožice za trdnjo Stancer v Karlovcu,
ki pa je seveda poslal pošiljatev kot ne-
naročeno nazaj. Lebu je imel pri tem
okoli 1300 Din škode. Varnostne oblasti
so že dolgo zasledovale Klemena, toda
piček se ni hotel na lin. Čim so mu po-
stala v Ljubljani tla prevoža, jo je popi-
hal na delo. V Metliki so ga orožniki
že enkrat prijeli, znal pa se je tako
spretno zagovarjati, da je bil kmalu kot
popolnoma nedolžen izpuščen. Na to se
je odpeljal v Zagreb, kjer je živel veselo,
razmetaval denar in ljubil ženske vse v
prek. Ravno, ko je bil zopet v prav ve-
seli »štimmung«, so ga povabili k sebi de-
tektivi, ki so na podlagi opisa ljubljans-
kega poljejskega dnevniika ugotovili,
da je ravno Klemen dotična pitea seliv-
ka, za katero se tako zanimajo ljubljans-
ki policijski pitčarji.

Afera s ponarejenimi kolki v Mariboru

Maribor, 11. aprila.

Afera s ponarejenimi kolki, o katerih
smo že svoječasno poročali, zavzema
vedno večje dimenzije. Mariborska po-
licija je po več tedenskem poizvedova-
nju izvršila nekaj hišnih preiskav, in dne
1. marca aretirala uradnika neke mar-
iborske spedičske tvrdke, pri katerem
sta se našla dva eksemplarja ponareje-
nih kolkov in nekega D. M., ki je bil na-
meščen pri trgovcu K. K. kot uradnik. V
zalogi sena imenovanega trgovca so našli
1400 falsificiranih kolcev po 10 Din,
katere je skril M. Trgovca in njegova
soproga sta bila istotako aretirana. Pre-
iskava pa se je nadaljevala potem še v
Bosni in sicer na podlagi neke karte, s
katero je nekdo naročil 2000 takšnih
mark. Nadaljnja sled je vodila v Gradec,
kjer je policija ugotovila, da je kolke
izdeloval tiskar Rabič, pri katerem so
našli 20 tisoč komadev ponarejenih kol-
kov po 5 Din. Eden glavnih faktorjev v
tej zadevi je tudi D. J. iz Ptuja, ki je
izdeloval kolke skupno z Rabičem in jih
razpečeval potem po Mariboru in okoli-
lici. Policija ga je dolgo zasledovala in
končno izsledila v Leiterspergu, kjer se
je skrival v hlevu posestnika Geršiča.
Pri hišni preiskavi so našli pri njem dva
paketa ponarejenih kolcev po 10 in 5
Din. Dalje je bil aretiran viničar L. P.,

ki je že nad 1 leto tihoaplil blago iz Av-
strije. D. iz Ptuja je bil v zvezi tudi z
neko družbo, ki je ponarejala in razpe-
čevala monopolne trakove za karte in ci-
garetni papir. Na podlagi naslova, ki je
bil napisan na enem izmed paketov, je
bil aretiran uradnik policijskega oddelka
v Ptuju B. Skupno je bilo aretranih do-
sedaj 9 oseb, preiskava pa se še nade-
luje.

Živa zakopana

Te dni se je v Bosanski Krupi razši-
rila strašna govorica, da so neko mlado
muslimanko zakopali živo. Izvor te go-
vorice pa je sledeči: Nedavno je umrla
pri porodu v Bosanski Krupi mlada mu-
sliamanka. Umrla je ob 2. popoldne, a dve
uri kasneje je bila že v grobu. Pri musli-
manih je namreč običaj, da se mrlj ta-
koj pokopje. Ko se je muslimanski sve-
čenik zvečer odpravil iz džamije, ki se
nahaja na pokopališču, kjer je bila po-
kopana ženska, je slišal, da prihaja iz
svežega groba zamolkot glas. Prestrašen
je zbežal s pokopališča. O dogodku je
takoj obvestil svojo ženo, ki je brž izra-
zila sumnjo, da je bila mlada mati živa
zakopana.

Vest o nenavadnem dogodku se je
kmalu razširila po mestu, a politična
oblast je doznala za to šele po preteku
24 ur. Srečki načelnik je nato odredil,
da naj se grob odkopje, »da se ugotovi
kdaj je nastopila smrt nesrečnice. Temu
pa se je uprl oče pokopane žene, ki je
izjavil, da je sedaj ves trud itak zaman
in da bi mu bilo težko pri srcu, ako bi
se ugotovilo, da so njegovo hčerko v
resnici pokopali živo. Očetovi želji se je
sicer ugodilo, a ljudstvo je kljub temu
prepričano, da je muslimanka po straš-
nih mukah izdihnila šele v — grobu.

Opozorjamo dame

na prvovrstne in vsakovrstne
nogavice, jumperje, ter druge mo-
dne predmete po izredno nizki ceni
v konfekciji in modni trgovini

Fran Lukič, pred Škofijo 19

Dopisi

JEŽICA. Preteklo soboto nas je zopet
obiskal predavatelj »Zveze kulturnih dru-
štev« g. prof. Dolžan. Nazorno nam je
prikazal vpogled v zgradbo vsemirja in
obenem tudi razvojno pot našega plana-
ta, kakor jo razlaga moderno zvezdo-
slovje. — Danes dne 12. aprila ob 8. uri
zvečer bo pride predavati na Ježico br.
savezni načelnik M. Ambrožič »O Sokol-
stvu«. Predavanje je sicer namenjeno
predvsem članstvu in naraščajo domače-
ga Sokola, vendar vabimo nanj tudi osta-
le naše prijatelje.

SKOPJA LOKA. Danes, v soboto ob
20. uri predava v Sokolskem domu g.
prof. I. Bajželj, podstarosta ljubljanske-
ga Sokola, o pomenu in ideji Sokolstva.
Udeležba je za vse obvezna.

TRBOVLJE. Sokolsko gledališče upri-
zori v nedeljo dne 13. aprila, točno ob
pol 8. uri namesto drame »Pri Hrasto-

vihi« na splošno željo še enkrat burko
»Automobilist«. Zaradi velikega zana-
nja za to burko, v kateri je polno hu-
morja, se opozarja občinstvo, da si pra-
vočasno nabavi vstopnice, ki se dobijo
v trgovini br. Jos. Molla na Vodah.

STRAZIŠČE. Sokolski oder v Straži-
šču uprizori danes dne 12. aprila ob 20.
uri in v nedeljo 13. aprila ob 16. uri B.
Nusičev veselejši »Navaden človek«.

LASKO. Prošlo nedeljo se je vršil pri
nas okrožni sestanek JDS, ki je bil si-
lajno obiskan. Prisostvovalo je 62 dele-
gator iz vseh občin okraja. Po obširnem
poročilu g. ravnatelja Juge je bila so-
glasno sklenjena sledeča resolucija: 1.)
Zbor zaupnikov JDS iz laskanskega okraja
odobrava politično taktiko g. Pribeževiča
in njegov vstop v vlado. Delegati
vseh krajevnih organizacij iz laskanskega
okraja izrekajo popolno zaupanje svojo-
mu voditelju dr. Žerjavu in samostalne-
mu dem. klubu. 2.) Zbor zaupnikov nujno
priporoča, da se uredi poredje vprašanje
za prevežbo južnih železničarjev. 3.) Pri-
poroča nujno, da izpolni finančni mini-
ster objube, ki jih je dal deputaciji cen-
tralnega odbora uradniškega saveza. 4.)
Priporoča, da se izvrši čim najhitreje in
z vso energijo revizija vseh inozemskih
delavcev, pri čemer je ščititi koroške in
primorske slovenske delavce. 5.) Priporo-
ča, da zavzame JDS stališče za vpoko-
jenec iz inozemstva, ki se po preobratu
iz inozemstva niso prejeli nobene pokoj-
nine. 6.) Priporoča, da se izenačijo dra-
gijske doklade javnih namestencev iz
trga Laska z onimi mest in to iz razlo-
ga, ker se v kopališču Laska plačujejo
višje takse, ki podražijo življenje.

ST. JURIJ OB J. 2. Mirno in smotre-
no kulturno delo našega Sokola kaže
kljub besni protigonji od strani klerikal-
cev lepe uspehe. Dokaz je ustanovni ob-
čni zbor stavbene zadruge »Sokolski
dom« v St. Jurju ob J. 2., ki se je vršil
ob veličastni udeležbi Sokolov in prija-
teljev Sokolstva iz trga in okolice dne
21. marca v prostorih brata Herman Kin-
cl. Občni zbor je otvoril predsednik pri-
pravljalnega odbora brat Josip Drofenik
s pozdravom zastopnika celjske zadruge
zveze in utemeljevanjem žive potrebe
lastnega doma, kjer naj bi naša zavetja
vsa naša narodna društva. Iz poročila je
razvidno, da je že pred obnim zborom
vstopilo v zadrugo čez 60 članov s 100-
dinarskimi deleži. Komaj ustanovljeni
zadrugi so darovali dobrotniki Sokola
obširno stavbišče na najlepšem mestu v
trgu. Pri volitvah je bilo soglasno izvol-
jeno sledeče načelnstvo: načelnik br. Jo-
sip Drofenik, namestnik br. Franjo Mast-
nak, tajnik br. Franjo Seručar, blagajnik
br. Vekoslav Recelj, odborniki: br. dr.
Franjo Svetina, Josip Saveli star., in
Josko Zupane. V nadzorstvo so izvolje-
ni bratje: kmetijski svetnik Ivan Belle,
Anton Sivka, Rudolf Kincl, Janko Liška
in Blaž Urič. Registracija zadruge pri
trg. sodišču se je izvršila dne 1. aprila.
Vodstvo nove sokolske zadruge se obra-
ča tem potom do cenj. denarnih zavodov,
da prijateljev Sokolstva, osobito do vseh
Sokolov, ki so doma iz St. Jurja, Dra-
melj in Ponikve, širimo naše lepe domo-
vine, da s pristopom k zadrugi in s pod-
pornimi zneski pripomorejo k čim hitrej-
ši udeležitvi plemenitega nacionalnega
namena zadruge.

Če hočeš sebi dobro

inseriraj za Veliko noč v »Jutru«. — Za Veliko noč izide
»Jutro« najmanj v 20.000 izvodih.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:
Sobota, 12.: »Ana Karenina«. Premijera.
Izv.
Nedelja, 13.: »Ana Karenina«. Izv.
Ponedeljek, 14.: Zaprto.

Ljubljanska opera.
Sobota, 12.: »Plesni večer« in Možiček.
E.
Nedelja, 13. ob 15.: »Poljub«. Ljudska
predstava po znižanih cenah. Izv.
Ponedeljek, 14.: Modna revija. Izv.

Mariborsko gledališče.
Sobota, 12.: »Divji lovec«. A.
Nedelja, 13. ob 15.: »2 x 2 = 5«. (Zad-
njič v tej sezoni.) Ob 20.: »Traviata«.
B.

Naše glasbeno prireditve

V glasbenem pogledu je Ljubljana še
daleč za Zagrebom, kjer je glasbeno
življenje bujno razvito in bogato di-
ferencirano. Predvsem nam nedostaja če-
ste, absolutne komorne muzike; na tem
polju smo zadnji čas storili šele prve
korake. Upamo, da bomo polagoma tudi
takaj shodili — treba je samo vztrajati
in pa podjetnosti ne smemo opustiti za
slobo ceno.

S koncerti smo precej siromašni. Ve-
lika vokalna produkcija »Glasbene Ma-
tice«, ki se je napovedovala za začetek
aprila, se je morala preložiti in se bo
vršila šele prve dni maja. Ljubljana pri-
čakuje tega dogodka z veliko napeto-
stjo — saj bo imela po dolgem času
enkrat priliko, da čuje koncert, na ka-
terem se bodo izvajale rokopišne skladi-
be, katerih občinstvo še ne pozna.

V nedeljo jutraj imamo v »Unionus
matinejo Zveze godbenikov. Ponavljal
se bo Smetanov cikel »Má vlast«. Mar-
sikateri ljubitelji iskrene muzike in es-
tetic českega mojstra je bil ob prvem
izvajanju zadrtan, ker je isti večer kon-
certiral v dvorani Filharmonije zagreb-
ski kvartet. Zveza godbenikov se torej
upravičeno nadeja, da bo njena nedelj-
ska matineja številno obiskana. Smeta-
nove simfonične pesnitve so tako pri-
stne globoko občutene in lahko umljive
da bi jih naša za glasbo navdušena jav-
nost morala slišati vsaj dvakrat, da si
jih vtisne v trajen spomin.

Zvečer istega dne pa se ponovi v fran-
čiškanski cerkvi Dvojakova »Stabat Ma-
ter«, delo svetovnega slovesa. Ta veli-
častni oratorij, pri katerem sodeluje or-
kester in zbor s solisti, damama Borovo
in Zikovo ter gg. Betetom in Šimencem
bo imel v nedeljo to posebno privlačno

stran, da se bo pel s spremljanjem or-
gel. Tako bo Dvojakova glasba donela
še veličastnejše in napolnjevala duše po-
slušalce z mojštrovo izvirnostjo in
silo, tembolj ker bo delo jutri vodil naš
mojster Hubad.

V prvi polovici maja nastopi v Lju-
bljani zadnjič zagrebški kvartet. Zeleti
je, da bi ta njegov nastop ne bil zad-
nji, in da nam o priliki predstavi še kaj
druge glasbe. Letos je bila vodilna mi-
sel aranžerjev teh koncertov v Ljubljani
ni ideja domače komorne glasbe. S tem,
da smo spoznali svoja najmarkantnejša
dela v tej panogi, pa smo prišli tako
daleč, da pridajemo v prihodnje po-
dobna dela iz splošne slovanske in tudi
svetovne glasbene literature.

Koncert v ljubljanski frančiškanski
cerkvi. Jutri, na svetno nedeljo zvečer ob
pol 8. uri se vrši v frančiškanski cerkvi
v Ljubljani cerkveni koncert, katerega
priredi Glasbena Matica ljubljanska. Ka-
kor že javljeno, so poje pri tej priliki
Dvojakova »Stabat Mater«. Posetnike
koncertov opozorjamo na tiskani spored
z razlago dela, ki obsega tudi sloven-
sko besedilo pesnitve. Občinstvo opozar-
jamo, da se vstopnice prodajo v Matič-
ni knjižarni danes v soboto cel dan ter
v nedeljo dopoldne ob 9. do 12. Zabek
koncerta je točno ob pol 8. zvečer.

Jugoslovanska umetniška razstava
v Švici. Konzul naše države v Caribihu
g. Milan Schwarz je prevzel inicijativo za
prireditve jugoslovanske umetniške raz-

stave v Švici. Razstava, ki se pripravlja
za jesenski termin, bo organizirana v
Beogradu, odkoder se pošljejo dela iz ce-
le države skupno v Carib.

Meštrovičev »Strosmajer«. Zagreb-
ska »Nova Evropa« ob 11. t. m. prinaša
v izredni prilogi dva posnetka zadnjih
del kiparja Ivana Meštroviča: Studijo za
spomenik Strosmajerja in biskupovo gla-
vo. Posnetka sta izdelana po modelu v
glini. Spomenik iz bron, ki ga postavijo
najbrže pred Jugoslav. Akademijo v Za-
grebu, bo 9 metrov visok ter bo stal na
kamenitem podstavku. O delu samem smo
na tem mestu že pisali.

Beogradska glasbena šola je imela
te dni svojo javno produkcijo, na kateri
se je izvajal program, sestavljen iz del
Haydna, Beethovna in Mozarta (simfoni-
jo in njih pesamezni deli), del Fibicho-
vega kvarteta itd. Uspeh produkcije je
pokazal, da ima zavod pravico do državne
podpore. Ocenjevalci pa obenem plet-
rajo za nastavitve boljših pedagogov, pod
katerimi se bo institucija lahko razvijala
v konservatorij.

Tretna javna produkcija zagrebške
glasbene akademije se vrši 14. t. m. Pro-
gram obsega Händla (sonata za 2 violi-
ni), Milqu (koncert tanto za 2 violini),
Spohra (koncert za 2 violini) in Zajca
(koncert za 6 violin). Poleg tega je na
sporedu en komad za kvintet.

Devet gledaliških pisateljev išče
igralce. V zagrebških listih šitamo ta-le
poziv: Da se omogoči avtorska afirmacija
mladih dramskih pisateljev, so se pod-

pisani odločili ustanoviti svoje lastno gle-
dališče. Nove drame naj izvajajo mladi
inteligenti, ki si bodo, prezirajoč manir-
ske metode konservativne igre, resno
prizadevali najti adekvaten scenski izraz
na novi pozornici. Vsi oni, ki želijo lju-
benen do stvar, naj se prijavijo itd. Pod-
pisani: Slavko Batušić, Stevan Galogala,
Josip Kulundžić, K. Mesarić, Milo Milu-
nović, Ahmed Muratbegović, Sava Suma-
nović, Stanko Tomašić in Stevan Tomić.

Turneja zagrebškega pevsk. društva
»Kolo«. 19. t. m. se poda hrvatsko pevsko
društvo »Kolo« pod vodstvom kapelnika
Smodeka na turnejo v Dalmacijo in Bos-
no. 21. t. m. nastopi v Sarajevu, dan po-
zneje v Mostaru, 24. v Dubrovniku, 26. v
Splitu, dan pozneje v Šibeniku. Na turne-
ji se bodo izvajali moderni moški in že-
nski zbori jugoslovenskih skladateljev.

Straussovo svečanosti na Dunaju o
priliki skladateljeve šestdesetletnice so
bodo vršile letos od 2. do 14. maja. V
tem času se uprizore Straussove opere,
izvajala se bo njegova komorna muzika
in peke se bodo njegove pesmi. Svečano-
sti prično z »Jožefovo legendo« in se
zaključijo s simfoničnim koncertom.

Literarno gibanje v sovjetski Rusiji.
Zadnja številka praškega ruskega tednika
»Ogni« prinaša pregled literarnega gi-
banja v sovjetski Rusiji ter pravi: V Ru-
siji izhaja »Ruski Sovremenik«, ki pri-
naša prispevke v šestih svetovnih jezikih.
V Petrogradu je zagledal beli dan tudi
znanstveno-kritičen list »Atenei«. —
Zadnje čase izvirna literarna produkcija

Domače vesti

L'ART POUR L'ART.

Na oglu je nekad stal kloster karmelitar. Po starodavni lokalni tradiciji je bilo pod klostrom več tujih hodnikov v svrhu lažjega obveščanja s sosedi. Poznejši k. u. k. Militärverpflegsmagazin je tradicije ni odpravil. Sedaj, ko se dviga na zgodovinskem mestu palača Ljubljanske kreditne, je umnim gospodarjem pri gumastratet prišlo na misel, da nemara kdo svetu z lastno elektriko, ko ni mestne dovolj. Pa so šli brihtne glave avtonomne uprave v Gajevi ulici luknjo vrtat, da doženejo, če ni nekdanji podzemski hodnik karmelitaric zlorabljen za novodobno elektriko, ki se po dratu pretika in pretaka. Sredi ljubljanske flovice so izkopal jamo, ki se je kmalu zalila z vodo. V to lužo je vsakega mestnemu funkcionarju padla fajfa, ko se je preniko sklonil. Sedaj doma požvižgava: «Jaz sem pa revček fajfco zgubil...»

Jaz mu pa odgovorim: «S'm vidu mesta in vasi... nikjer ni takšnih, kot ste vi!» Vaša kumšt je samo za te kumšt same voljo, ali l'art pour l'art.

M. A. C.

* **Poliklinike za šolske mladež.** V ministrstvu za narodno zdravje je dovršen pravilnik o poliklinikah za šolske mladež. V Beogradu že obstojata dva taka zavoda, tekoma t. l. pa se jih še nekaj osnuje v Beogradu in ostalih večjih mestih naše države. Poliklinike imajo nalogo, da nudijo šolski mladini prvo zdravstveno pomoč ter nadzorujejo nje snago in zdravje.

* **Odlikovanje.** Inspektor agrarne direkcije v Ljubljani inženjer Viljem Pušić je trajno upokojen ter je bil pri tej priliki odlikovan z redom sv. Save III. razreda.

* **Francozi za našo omladino.** Francoski prosvetni minister je na predlog pariškega prosvetnega odeljenja nakazal jugoslovanskim dijakom v Parizu in drugih francoskih mestih izredne podpore, ki v celoti za zadnje tri mesece znašajo nad 140.000 frankov. Podpore je bilo deležnih nad 200 študentskih in odličnih dijakov vseh strok, ki študirajo na francoskem. Tekom t. m. se razdelijo nove podpore v vsoti 47.000 frankov.

* **Izpremembe v državni službi.** Na podlagi zakona o uradnikih in ostalih civilnih državnih namestnicah so trajno upokojeni: Stefan Blažič, okrajni tajnik pri okrajnem glavarstvu v Slovenjgradcu; Matevž Simončič, vladni kancelist pri okrajnem glavarstvu v Celju; Mihael Bobek, pisarniški pristav pri okrajnem glavarstvu v Mariboru; Fran Vidic, Fran Gulin, Josip Švajcar in Ivan Senica — pristavi pri policijskem komisariatu v Mariboru; Josip Sirmšek, policijski pristav v Celju; Ivan Karara, policijski oficijal v Konjicah in Karel Kalin, sluga pri okrajnem glavarstvu v Krškem.

* **Z zagrebškega vsenčilista.** Gimnazijski profesor in privatni docent na zagrebški univerzi dr. Stjepan Matičević je imenovan za izrednega profesorja.

* **Spominška plošča padlim vojakom.** V Selcih nad Škofjo Loko bodo dne 18. maja ob vrodu na pokopališču odkrili dve spominški plošči s 117 imeni moških in fantov selške župnije, ki jih je svojemcu in domovini izrgala svetovna vojna ter jih v tujini položila v prezgodnji grob.

* **Novi kolki.** Uprava državnih monopolov je odredila, da se izdelajo osnutki za novo emisijo kolkov. Ko bodo dotisnati novi kolki, se vzamejo stari kolki takoj iz prometa.

* **Njegoševa grobnica na Lovčenu.** Priprave za prenos zemeljskih ostankov črnogorskega vladike in pomenika Petra Njegoša so v polnem teku. Grobnico na Lovčenu zgradi kralj Aleksander na lastne troške. Izgradnja je poverjena kiparju Ivanu Meštroviću.

* **Znizana železniška vožnja za poset sejmov v Zagrebu in Milanu.** Vsled želje

italijansko-jugoslovanske zbornice v Rimu je pričela italijanska vlada pogajanje z našo vlado v svrhu sporazuma za znizanje železniških vozni cen v prid italijanskim trgovcem, ki nameravajo posetiti zagrebški in jugoslovanski trgovcem, ki si hočejo ogledati milanski vzorčni sejem.

* **Otvoritev telefonskega prometa v Italijo.** Dne 10. aprila t. l. se odprli neposredni telefonski promet med našo kraljevino in Italijo, in sicer za sedaj samo za Ljubljano, Zagreb in Beograd in Benetke-Udine, Gorico, Trst in Reko. Pripadajoče govorilne enote so določene takole: Benetke-Ljubljana 50 Din, Videm-Ljubljana 34 Din, Gorica, Trst-Ljubljana 28 Din, Reka-Ljubljana 18 Din. S 1. aprilom t. l. se je že odprl telefonski promet med Reko in Sušakom, Bakrom ter Kraljevicom.

* **Smrtna kosa.** V Škofji Loki je umrl večeraj popoldne v starosti 33 let g. Janez Zihner, trgovec in posestnik. Pokojnik je bil vrl narodni človek. Pogreb bo v nedeljo ob 4. popoldne. — V Mariboru je umrl večeraj dijak V. razreda realne g. Milan Kavčič. Pogreb bo v nedeljo ob 13. uri iz Keizerjeve ulice št. 1. Blag jima spomin, žalostnim naše sožalje!

* **Ruski begunci v Jugoslaviji.** Po službenih podatkih se nahaja ruskih begunccev v Jugoslaviji še okoli 20.000, kakih 10.000 se jih je pa že vrnilo v Rusijo. V zadnjem času se ne vračajo več begunci v večjem številu v Rusijo nego po kakih deset tedensko; to pa zato, ker so se razširile prav alarmantne vesti o njihovem sprejemu v domovini. Te vesti pa so najbrže pretrpane.

* **Poprava proga Zar-Beograd.** Prometni minister dr. Svetislav Popović je odredil, da se važna železniška proga Zagreb-Beograd čimprej popravi in izboljša promet. Slabi in izrabljeni pragi na tej progi se zamenjajo ter nabavijo nove tračnice, in sicer po možnosti na račun reparacij iz Nemčije. Z delom se prične že letošnjo pomlad in bo proga do jeseni popolnoma popravljena.

* **Smrt narodne delavke.** V Beogradu je bila v četrtek pokopana znana dobrotnica Natalija Munk, ki je kot bolničarka z veliko vnuemo sodelovala v humanitarnih institucijah v srbsko-bolgarski vojni, v balkanski vojni 1912-1913. ter v svetovni vojni 1914-1918. V dobi okupacije so jo preganjale avstro-ogrske oblasti. A tudi po vojni je delovala še neumorno na polju dobrodelnosti ter v polni meri zaslužila neizmerno hvaležnost vseh onih, ki so čutili njeno blago roko.

* **Zrtev alkohola.** Posesnica Jozefa Petriča se je vračala le dni precej vinjena iz Soštanja proti domu. V bližini doma bi morda skočila čez 60 centimetrov širok jarek. Pri tem pa je padla z levim sencom na kamen in obežala. Pozneje so jo našli mrtvo v jarku. Kakor se je dognalo, je postala žrtev alkohola.

Edino pravi in zanesljivi pečivni prašek in vanilin-sladkor znamke „Adria“.

* **Morsko kopališče Ulejn.** Nedavno se je v Beogradu ustanovila akcijska družba «Ulejn», ki si je stavila nalogo, da v obrežnem črnogorskem mestu Ulejn uredi moderno morsko kopališče. Ulejn leži ob Jadrano jugovzhodno od Kotora, kjer pristajajo ladje, ki vzdržujejo promet z Albanijo in Grško. Po mnenju strokovnjakov ima Ulejn vse pogoje, da postane čisto morsko zdravilišče.

* **Vlom v Zabukovec.** Naknadno se nam poroča, da ima trgovec g. Anton Malus vsled vloma, o katerem smo poročali pred nekaj dnevi, 9000, ne pa 5300 Din škode.

* **Zrtev eksplozije v rudniku.** Ob priliki strašno eksplozije, ki se je pred tedni dogodila v severnomorškem rudniku Castle Gate, je, kakor smo že omenili, izgubilo življenje tudi 6 slovenskih delav-

cev. Imena ponesrečenih naših rojakov so: Tone Spental, Anton Tekuš, Alojzij Petri, Jurij Sluga in Janez Slovenski. Ime šestega ponesrečenca še ni znano. Nesrečnim trpinom naj bo lahka ameriška zemlja!

* **Opozarjame na oglašje o nadaljevanju prodaje konk. maso v Ljubljani.** Mestni trg št. 25, I. nadst. opje.

Iz Ljubljane

u— **Napredno gospodarsko in posvetno društvo za Krakovo in Trnovo** priredi dne 15. t. m. ob pol osmih zvečer v šoli na Prulah javno predavanje o jetilici. Predava g. dr. Tone Jamar.

u— **Československa Obec v Ljubljani** v soboto 12. t. m. večer v rest. Nar. domu loučimo se s očečastnim členom p. V. Macháčem. Prosimo P. T. Členy, by naše každesobotni prijateljske večerke v hojnem pošti navševovali. V nedeljo 13. t. m. v 18. hod. loutkové divadla: Kažparek gleda princenu.

u— **Društvo «Athena»** naznanja, da se bodo razdeljevali danes, v soboto, 12. t. m. od 3. do 5. preostali dobitki srečolova. Nedvignjene številke zapadejo s tem dnem v korist ortopedskemu zavodu.

u— **Uradniška menza sprejema** na hrano poleg državnih namestencev tudi zasebne nameščence uradniškega značaja. Informacije se dobivajo v pisarni Prešernova ulica 9 od pol 19. do 20.

u— **Družabni klub «Bosancev»** vabi vse bivše «Bosance» na običajni družinski sestanek, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v salonu restavracije Mrak na Rimski cesti. Posebna vabila se niso razposlala. — Vabljeni vsi. — Po članih vpeljani gostje dobrodošli.

u— **Preporočili Dances** se vrši v čitalnici «Jadrana» točno ob pol 6. predavanje g. prof. Jerana o «Kulturno zgodovinskem razvoju naših številko po pojmu in njega podobni» Vsi tovariši in gostje iskreno vabljeni.

u— **Dramatični odsek Sokola v Štepanji vasi** priredi v nedeljo dne 13. t. m. «Narajšne predstave». Na sporedu je petje, deklamacija, dramatične igre: Čista vest, Pepelka in Dnevnik.

u— **Invalidom in drugim vojn. žrtvam v vednost.** Ker je celokupni odbor Udr. ženja vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnice Ljubljana podal ostavko, je po odredbi izvršnega odbora v Ljubljani začasno od obnega zbora prevzel vse posle tov. Benedik Miroslav, kateremu bo pridelen svet treh članov.

u— **Poslovanje podružnice** vsled tega ne bo trpelo in se člani kot doslej še vedno lahko oglašajo v društvenih prostorih radi informacij in drugih poslov. Uradne ure bodo od 14. t. m. dalje ob ponedeljk. srediha in sobotah od 9. do 14. ure, druge dneve razven nedelje pa od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. O obnemem zboru podružnice bo članstvo pravočasno obveščeno.

u— **Sneg v Ljubljani.** Starka zima se letos očividno nenavadno težko poslavlja od našega mesta, čeprav smo je siti vsi že čez grlo in je letos prinesla v družine že dovolj gorja. Že dolga leta Ljubljancem nismo imeli toliko stisnosti z njenimi muhami, kakor letos. Vse je kazalo, da je aprila že prestopila naše meje in se vrnila v svoj rojstni kraj.

V zadnjem trenutku pa se je še obrnila in stresla svoj zimski plašč. Tudi Ljubljanci smo čutili le njeno «kaprice», ki so se pokazale v obliki debelih snežink, padajočih med dežjem na mesto. Kdor je slekel zimski plašč, se je večeraj zvečer zvil zopet v zimsko suknjo.

11. aprila sneg — tega gotovo marsikdo ne bo verjel. Pa je vendar res!

u— **Članski sestanek dobrovoljcev** se vrši v ponedeljek, 14. t. m. ob 16. uri pri «Roži».

u— **Jutri, v nedeljo dopoldne ob 11.** v unioński dvorani MATINEJA orkestra Narodnega gledališča pod vodstvom Antona Balatke. Izvaja se celotni Smetanov ciklus «MA VLAST». Vstopnice v Matični knjigarni.

u— **Sokol I. v Ljubljani** priredi tudi letos svojo veliko tombolo z zelo bogatimi dobitki, dne 18. maja t. l. na Kongr. trgu v prid zgradbi doma na Taboru. Tombola obeta biti ena najbolj bogatih, kar se jih priredi letos. Bratje in sestre razpečavajte pridno tablice, komad po Din 2.50.

u— **Velike goljufije in tatvine.** Policija je zopet aretirala več tatov in goljufov, ki so običajno oškodovali več ljubljanskih trgovin. Gre baje tudi za velike ponesrebe. Glava družbe je bil neki V. ter so bili na podlagi njegove izpovedbe prijati na to še vsi ostali so krivci.

u— **Mestna Orjuna Krakovo-Trnovo** priredi v soboto, 12. t. m., ob 8. zvečer, v salonu gostilne pri «Lozarju», Ročna ulica št. 17 čajanko. Vahijo se vsi člani in po njih vpeljani gostje ter somišljeniki Oriunc. Vstop prost. Odbor.

u— **Koncert.** Dances v soboto se vrši v kavarni «Evropa» koncert dravske godbe. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

u— **Umrli v Ljubljani.** Večraj so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaj: Leop. Strucl, sin pivovarniškega delavca, 5 mesecev. — Rado Djordjevič, pripravnik finančne kontrole, 25 let. — Janez Juhant, kočar, 59 let. — Ivan Goršič, mestni ubožec, 78 let. — Ana Drobec, kočarica, 59 let. — Marija Rihar, žena mestnega delavca, 73 let.

u— **Pohob umobolnega.** Krumtak Karl, doma v Studencu pri Mariboru, močno postave, je dne 10. t. m. popoldne pobegnil iz bolnice na Studencu v bolniški obleki.

u— **Policijske prijave.** Od četrtka na petek so bili prijavljeni policijski sledeči slučaj: 1 prepovedan povratek, 1 ponesreba, 7 prestopkov cestnega policijskega reda, 3 prestopki prekrščenja policijske ure, 5 prestopkov pasjega kontumeca, 1 prestopke prevoznega reda, 1 lahka telesna poškodba in ena najdba samokresa.

Iz Celja

u— **Velikonočne duhovne vaje** so po raznih celjskih šolah v polnem teku. Kakšne sadove rodijo, se lahko vsakdo prepriča na obnašanju učencev med vaji samimi. Ako beseda božja ne zna najti prave poti do srca in ogreti duše doseže baš nasprotno. Je sicer to za deva duhovnih voditeljev, v kojih dolžnosti se ne marajo spuščati, pač pa moramo vsled pritožb od raznih strani ožigostiti njih preveliko gorečnost, vsled koje zadržujejo ob popoldanskih urah učence v mestu, da ne dobijo več vlačkov in se morajo pozno voziti na svoje domove. Javljeni so slučaj, da so prišli učenci po nekaterih krajih šole okoli polnoči domov. Kako strogo morajo biti ločene v šolskih prostorih deklacije od dečkov! Ni pa nobene ovire, ako potujejo ob teh prilikah v poznem nočnem času skupaj, ko ni nobenega pravega javnega nadzorstva. V celjske strokovne in srednje šole prihaja dobra tretjina dijakov z vlaki. Socialni čut že zahteva nekoliko več obzirnosti napram tem in njih staršem.

u— **Poskusno kuhanje s plinom v Celju.** Z ozirom na to, da se uporablja vedno manj plina pri gospodinjstvu in se trdi, da je celo pri manjši uporabi ceneje drugo kurivo, se vrši v kuhinji celjske gospodinjke šole poskusno kuhanje s plinom. Na ta važni poskus se opozarjajo vse celjske gospodinjke, ker se bodo lahko na lastne oči prepričale o koristi in eventualnih nedostatkih kuhanja s plinom. Prvo poskusno kuhanje se prične v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 15. uri in se bo nadaljevalo ob istem času vsak ponedeljek in četrtek v tednu.

u— **Razprodaja raznega orožja.** Celjsko okrožno sodišče razglša, da se bo vršila dne 14. maja in event. dne 15. maja ob 9. uri dop. v poslopu okrož. sodišča v sobi št. 17 razprodaja raznega zaplenj. orožja. Izključna cena se bo določila pri vsakem komadu sproti in bo treba kupnino takoj plačati.

Iz Maribora

u— **Razstava ljubljanskega «Kluba mladih»** v Mariboru je odgodena na sredo, 16. t. m., ker se vrši v ponedeljek v kazinski dvorani koncert. Razstava bo odprta ob 10. dopoldne in bo takoj dostopna občinstvu.

u— **Pravda dr. Lajnišča** contra dr. Pfeifer. Mariborsko okrajno sodišče je za 24. aprila razpisalo novo razpravo v tožbi bivšega okr. glavarja dr. Lajnišča proti bivšemu velikemu podžupanu dr. Pfeiferju. Poravnalni poskusi med nasprotnikoma so se definitivno razbili in je volil dr. Lajnišič proti svojemcu nasprotniku pripravljati spis, ki šteje nad 100 strani. Enako obširen material pripravlja tudi dr. Pfeifer, ki tudi toži dr. Lajnišča radi očitkov pri zadnji razpravi. Dr. Lajnišič sam je povabil k razpravi okrog 25 oseb, največ zastopnikov občinskih odborov in okr. glavarstva. Dr. Pfeiferja zastopa sedaj dr. Stor.

u— **Koncert Šimene-Schweiger.** V ponedeljek priredi tenorist ljubljanske opere g. Šimenc v kazinski dvorani s pianistino, gđno Mimi Schweigerjevo, profesorico na konservatoriju v Ljubljani prvi koncert, odkar se je izselil iz Maribora. Za koncert vlada veliko zanimanje.

u— **Vojna muzika** sodeluje pri današnji akademiji dobrovoljcev in J. C. Liège ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma s sledečimi točkami: 1. Overtura Davorina Jenka «Kosovo», 2. Čajkovsky «Andante cantabile» in Dvořak «Slovan ska rapsodija». Razen tega nastopi Gl. Matica pod vodstvom kapelnika Topića s pesmimi: Prochaska «Moravska narodna» in Feigl «Ljubezena». Akademije se udeležijo tudi vsi vojaški in civilni dostojanstveniki z velikim županom dr. Plojem na čelu in škofom dr. Karlinom.

Vremensko poročilo

Ljubljana 11 aprila 1924.

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0-10	Padavine mm
Ljubljana	7.	753.5	5.8	vzhod	dež	12.8
Ljubljana	14.	752.4	8.4	"	"	"
Ljubljana	21.	750.8	8.2	"	snež	"
Zagreb	7.	753.7	7.0	jug. vzhod	oblačno	4.0
Beograd	7.	752.0	6.0	"	"	11.0
Dunaj	7.	751.4	1.0	sever	del. obl.	"
Praga	7.	752.5	0.0	jug. zap	"	"
Bratstvo	7.	749.9	1.0	zapad	snež	2.0

V Ljubljani barometer nižji temper. nižja

Solnce vstaja ob 5.19, zahaja ob 18.44

Zboljšanje vremena, ki se je pred tednom bližalo od zapada srednji Evrope, je seglo samo do Alpe; na njih severnem vzhodu so imeli vendarle par lepših dni, dočim je pri nas ostalo ves čas grdo.

Nizek zračni tlak se drži z malimi presledki že nekaj tednov nad srednjem morjem in to je glavni vzrok trajnega hladnega, večnuoma mokrega vremena. V zadnjem tednu se je vrh tega razširil velika zračna depresija od Skandinavije do Adrije, tako da je zavladalo slabo vreme tudi po vsej srednji Evropi. Lepše vreme ima le zapadna Evropa, Anglija in deloma Francija, toda tudi tam vlada

Iz Primorja

* **Poskus požiga «Zore» v Opatiji.** V soboto, 5. t. m., v noči pred volitvami v Italijo, so se neznanzi zlikovali v Opatiji, kjer je sedež raznih slovanskih društev, pokli oder z bencinom in zažgali na enen kraj, kakor so zbežali. K sreči so ljudje pravočasno opazili dim in ogenj omejili, sicer bi nedvomno zgorelo vse poslopje. To je dosedaj že tretji požig, da li «Zoro» izpremenili v pepel.

Poziv našim sportnikom!

Ves jugoslovanski narod gleda v Vas jedro, ki naj na letošnji Olimpijadi v čim večjem številu in s čim lepšimi uspehi pokaže kulturnemu svetu, da naš narod ni zadnji med svetovnimi narodi, ki polmujejo važnost sportnega razvoja in delujejo za izpopolnitvijo naroda v vseh panogah duševnega in telesnega usvajanja. Skromna so sredstva, s katerimi razpolagamo Jugoslavlani v primeri z naravnim bogastvom in denarnim blagostanjem drugih narodov. Znatno del naša uvidne javnosti Vam stoji že od vseh početkov neutrudljivo ob strani in Vam skuša lajšati brojne težave... Na Vas je sedaj, da pridobite slednjič še ostali del, ki dosedaj ni hotel videti sportnega razmaha in ni hotel upoštevati Vaših težav. Pokazati je treba takemu narodu, da se Vaša ideja širi vztrajno in ste od dne do dne številnejši in samozavestnejši...

Olimpijski pododbor Vas poziva v nedeljo na manifestacijski obhod po beli Ljubljani. Pokažite naši prestolici peptih letih osvobodjenja, da je zdrava in vzvišena ideja telesne in dušne vzgoje rodila obilen sad in naša tudi Vas pripravljene, da ji sledite s preprostim močmi... Združite se na ta dan — od prvega do zadnjega — v mogočno povorko, ki naj pokaže našim someščanom silo Vaših idealov... Smatrate nedeljski obhod za praznik, Vaš praznik, od čigar impozantnejše proslave zavisi uspeh Vas samih oziroma Vaših najboljših! Dvignite se torej polnoštevilno in ponosite svojo moč pred vso javnost, ki bo potem po svojih močeh prispevala, da ponese te modro-belo-rdeči prapor na svetovna tekmovališča!

Poslano.*

Pojasnilo podpisane o krivih obdolžitvah glede volitev v mariborski gostilni-čarski sadrugi.

Podpisani Franc Zemljič, lastnik gostilne pri «Crnem orlu», podajam z ozirom na napad v «Orjuni» št. 14 in drugih časopisih ter z ozirom na agitacijo, ki se vodi proti meni iz konkurenčnih razlogov, sledeče pojasnilo:

Ni res, da bi bil jaz prišel v Maribor iz Grada, tudi ni res, da bi bil imel tam v najemu Ornigovo gostilno. Imam pa hišo v Gradcu, kakor jih ima mnogo Slovencev, ki veljajo za odlične rodoljube. Jaz sam pa nisem v Gradcu nikdar bival, marveč sem bil vedno na svojem domu na Murščaku, kjer imam še danes posestvo.

Z ogorčenjem zavračam očitke nemškega tarstava. Bil sem že pred vojno delaven v slovensko — naprednem smislu in sicer tako, da so me po izbruhu vojne hoteli aretirati, pa sem bil k sreči že na bojišču.

Toda tudi tam so me kot političnega osumljenca zasledovali in so me vojne sodišča zadrževala.

Ni res, da bi bil volil v odbor gostilničarske zadruge nemško listo. Volil sem slovensko listo in sem le namesto g. Valjaka zapisal g. Klešiča. G. Klešič je bil par mesecev poprej, pri nadomestni volitvi po umrlem Roschanzu, kandidat Slovencev. To vse se lahko dožene iz volilnih aktov.

Od tako zvane slovenske strani pa se nikomur ni vredno zdelo, da bi mi položaj pojasnil in je tedaj razumljivo, da nisem dal glasu g. Valjaku, kateri proti meni nastopa.

Zalostno je, da se pri nas te konkurenčne spore izrablja za narodnostni moment. To pojasnilo podajam enkrat za vselej in ostajam tudi za naprej, kar sem vedno bil — slovenski demokrat.

Maribor, 10. aprila 1924.

Franc Zemljič.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

v Rusiji počiva; v Moskvi izhajajo ponajveč prevodi. — Konstantin Mikoletski je napisal knjigo «Hipertrofija umetnosti», v kateri pobija umetnost. — Založništvo «Kujiga» v Moskvi je začelo izdajati serijo del za odraslo mladino. — V Petrogradu se je osnovalo državno nakladništvo «Svetovna literatura» po vzorcu Ottove «Svetove knjižarne» v Pragi. Kolekcijsko ureja literat Azov. Doslej so izšla v zbirki dela Wellsa, A. Francea, G. Hauptmanna in Maeterlincka.

Opera v Ljubljani. Ker odide nekaj pevcev in pevk iz našega opernega ansambla, jim bo treba angažirati naslednike. Ti pa bodo morali biti vsaj enake, če že ne boljše kvalitete, kakor današnji solisti. G. A. Waisar, ki je sinoči nastopil kot Alfred v «Traviatu», je popoln začetnik in ne bi mogel nadomestiti naših prvih tenorjev. Sinoči je baje sploh prvi nastopil na odru, zato je imel seveda budo tremo. Priznati je sicer treba, da se je držal prav dobro, znal je upoštevati, da ni imel nobene pravilne skuhanje, ne z orkestrom, ne s solisti, igra pa mu je še nezrela, višine težke, material za veliko partijo še ne zadošča. Ima pa ugodno zunanost. Morda se razvije kdaj še v izvršnega pevca. Toda naša opera ne more biti praktična šola češkim pevcem začetnikom. Čujemo, da mu je partija Alfredova čisto nova in da mu slučajno ne člebi. Prihranjamsi torej svojo končno sodbo do njegovem drugem

nastopu, in sicer v partiji grofa Almavine. Prav posebno srečen večer je imela sinoči g. Vesel-Polla: bila je sijajna ter je žela burne in zaslužene aplavze. — «Mogočni prstan» v Ptuju. Narodno gledališče v Mariboru gostuje v ponedeljek 14. t. m. v Ptuju v Mičinskoga narodno pravljico «Mogočni prstan». Inscenacija «Mogočnega prstana» v Ptuju naj pokaže, kako se lahko tudi na diletantskih odrih doseže enoten, umetniški stil.

Max Reinhardt zopet na dunajskem odru. Max Reinhardt, ki je šele nedavno otvoril svoje gledališče na Dunaju, uprizarja te dni Schillerjevo dramo «Kovarska in ljubezen» ter nastopa v njej tudi sam. Igra vlogo komornega služabnika. S tem hoče Reinhardt dokazati, da rali in velikih vlog sploh ni in da zahteva vsaka vloga le popolnega igralca, ki jo obvlada do zadnje p drobnoti.

Ruski pianist Aleksander Borovskij je 10. t. m. koncertiral v Zagrebu z velikim uspehom. Na programu je imel: Bacha, Mozarta, Schuberta, Brahmsa, Liszta, Prokofljeva in Stravinskega. Kritika poudarja, da umetnik očitno izdaja rasne značilnosti ruskega naroda, kar se izraža pri njem v širokem fraziranju in pomembni gradaciji. Dinamična plat njegove igre je pofinjena do skrajnosti. Na zagrebški koncertno občinstvo je napravil Borovskij največji vtis. Njegov koncert je bil pravo slavo čiste klavirske umetnosti, kar v Zagrebu nekaj pomeni.

Iz življenja in sveta

General dr. J. Červiček

V Pragi je umrl eden tistih redkih mož ki so kljub svojemu visokemu vojaškemu dostojanstvu še v bivši Avstriji ostali vedno neopugljivi, dobri Slovani: dr. Jan Červiček. General Červiček je bil rojen leta 1864. v Hronovu in je bil sorodnik slavnega pisatelja Jiraska. Na univerzi je bil navdušen češki študent, član praškega Sokola pod dr. Podlipnim, po doktoratu pa je moral takoj za krunom in je postal vojaški zdravnik. V celni avstrijski armadi je bil znan kot trda, neopugljiva češka glava. Kljub temu je med vojno postal general in vrhovni inšpektor zdravstva na vseh frontah bivše Avstrije. S svojo uvidenostjo, pravičnostjo in skrbnostjo je storil nenavadno mnogo dobrega. Po prevratu se je takoj prijavil v češkoslovaško službo in je bil imenovan za načelnika zdravstva za Češkoslovaško.

General Červiček je bil eden tistih javnih delavcev, o katerih delu javnost morda ni vedela, ki vedno delajo, brez oddiha, a ne govore o sebi, zato pa tudi njih ne piše in ne govori o njih.

Ruski aristokrati in dolarske princeze

Marsikateri ruski aristokrat, ki je pobegnil pred boljševiki, se je naveličal biti čevljar v Parizu ali natak v Berlinu in bi rad osrečil kako bogato Američanko. Dama z milijardo dolarjev lahko takoj postane ruska knežinja. Toda Američanke so muhaste. Letalci, šoferji, kinoigranci jim ugaajo bolj nego aristokrati.

«Kralj ruskega podliska». A. Amfiteatrov pripoveduje žalostno zgodbo uglednega ruskega grofa in nekdanjega ministra Matvejeva Zarinskega. Ko je zapravil grof v Parizu zadnje briljante, se je obrnil na «urad za sklepanje srečnih zakonov». Imel je srečo. Dva tedna pozneje se je oglasila na njegovo ponudbo neka ameriška vdova z milijardami, lepo znanostjo in komaj 40 let stara. Grof Matvej pa je imel že 56 let. Vdova je postala zamisljena. Ugajate mi, je odvrnila, a ste za me prester. Bolj praktično pa bo, če se omožim z mojim šoferjem Johnom. Toda ne bi rada pogrešala tudi vas, ker ste res lepi. Stavim vam drugo ponudbo. Kupila sem zadnjič zgodovinsko palačo v Champs Elysées in jo prenovim, da bo popolnoma starinska. Potrebnovala bi tudi uglednega vratarja, katerega zunanost bi odgovarjala slogu palače. Vi ste kot nalašč ustvarjeni za to službo. Dam Vam dobro plačilo. Povejte Vašo številko ... itd.

Grof se je razburil. — «Jaz naj bom vratar?» je zaklical. — Ali veste vi nesrečna Mississipi, da je delal moj praded kot tesar z velikim Petrom na Holandskem? Ali ste slišali, da je užival moj praded dva meseca naklonjenosti Katarine? Ali vam ni znano, vi nesrečna Mississipi, da je izgubil moj ded dve velike bitke proti Napoleonu? Jaz sem carski svetnik in imam vse reče, celo Belega Orla imam.

Baš to mi je všeč, — je sanjavo odgovorila vdova. Ponavljam Vam, da je denar postranska stvar. Povejte koliko plače zahtevate.

Grof Matvej se ni vdal, bil je preveč razburjen. Toda težko se je premagal in zelo obžaloval svojo lahkomišelnost potem, ko je bilo prepozno.

Vendar ta žalostna zgodba še naj ne bo povod za obupavanje. Drugi ruski aristokrati so šli naravnost v Ameriko in so tam našli nove viře zaslužka. Bogate Američanke niso v stanu izhajati brez dragocenega nakita in ga morajo imeti veliko več nego dame v Evropi. Američanka ima vsak dan novo obleko. Prikazati se dvakrat na teden v isti obleki, je pod njeno častjo. Glavna stvar pa je barva. K modri obleki spadajo tudi čevlji iz modrega usnja, moder klobuk in iste barve morajo biti dragulji: safiri na vratu, safiri na prstani, safiri na zlati torbici za pudro in šminko, safiri na zaponkah pri čevljih. Drugi dan se nosi zelena obleka in krasni smaragd. Črna

in siva obleka zahteva bisere, rdeče rubine. Ni čuda, da se zvezo lože prvega nadstropja newyorške Metropolitane-ope kratkomašo «briljantne podkve». Ob premijerah so te lože posejane naravnost z dragulji. Gledalke v ložah imajo na sebi polovico vsega svetovnega zaklada biserov in briljantov.

Toda uvoz dragih kamnov v Ameriko je malodane prepovedan. Vlada podpira domačo obrt, ta pa ne nudi bogatašem pristnega kamenja. Carina na dragulje znaša 40 odstotkov njihove vrednosti. Nastal je zato poseben poklic tihotapec z dragulji. Če ima dama krasno garderobo, nebroj služavke in grofa, sira ali kneza za moža, se lahko izogne carini in pripelje briljante kot svojo «rodbinsko lastnino». Nekateri parčki potujejo radi tega v Ameriko pet do šest krat letno. Vsak carinik v New Yorku je Sherlock Holmes in dobro pozna svoje klijente. Če bo zahteval carino, je treba plačati, in ne pomagati nič.

Neki tihotapec-gentleman je nosil sabo tri rubine velikanske vrednosti. Cariniki so vedeli o tem že takrat, ko je od potoval po dragulje v Evropo. Parobrod je spremljal poseben detektiv — lepa gospodična. Skrbno so preiskali celo prtljago na carini in še poprej tajno na parobrodu. Razparali so vsak šiv. Našli niso nič. Lady-detektiv je bil mnenja, da so bili skriti rubini v čokoladnih sladkorčkih. Obupani tihotapec je vrzel nož v ocean celo škaflijo in ona je to videla.

In vendar je tihotapec prekanil carinarje. Prekanil jih je ker ni nihče vedel o njegovi skrivnosti. Če bi imel vsaj enega zaupnika, bi ga lahko izdal.

Gentleman je imel kinematografsko podjetje. To je potrebovalo filme, za katere je bilo potrebno pristanisce in oceanski parobrod. Glavna oseba — sin milijarderja se ločil od neveste, igralke. Oče je proti zakonu in ga odpelje v Evropo. Ona stoji na pristanisku in mu pošilja zadnji pozdrav. Parobrod odhaja, oddalji se od mola nekoliko metrov. Takrat si natakne ženin rešilni pas in se vrže v vodo. Parobrod odpluje. Junaka potegnje na molo, kino-fotograf dela posnetke, ona ga objema, odpeljeta se v hotel.

Kino-podjetje si je naročilo isto kabinu, v kateri se je pripeljal tihotapec. Junak si je nataknil pas, ki ga je našel v kabinu. V tem pasu pa so bili zašiti rubini.

Zadnjič se je vršila v Londonu zanimiva obravnava. Obubožani lord je prejel tisoč funtov za to, da je spremlj v New York kot svojo soprogo neko damo z velikimi briljanti. Plačala mu je vse izdatke, prvotno kabinu in še tisoč funtov povrh, ter ni bil primoran vršiti zakonskih dolžnosti.

Vsi Rusi, ki hočejo postati bogati in vsaj malo razumejo francoski, se prijavljajo zdaj v hoteli kot grofi, knezi, markizi. V Ameriki to nikogar ne briga, policija pa najmanj, ker ima dosti drugega posla. Torej dobro srečo!

Kako nastopajo francoski ministri svojo službo

Ob priliki zadnje spremembe v francoskem ministruvstvu ko je bilo imenovanih nekaj novih ministrov, objavila neki berlinski list način, kako se nastopi na francoskem nova ministrska služba. Dočim je bilo nekdanj in še celo pred svetovno vojno na Francoskem ob takih prilikah neverjetno mnogo ceremonij, pa se izvrši nastop ministrstva danes kolikor sploh mogoče enostavno. Nikakih ekvipaž, nikjer častne kompanije «republikanskih straž»; brez velikih govorov in podobnih ceremonij pride minister na svoje novo mesto. Ko izide v uradnem listu «Journal officiel» dekret o imenovanju novega ministrstva, je imenovanemu ministrskemu predsedniku na prosto dano, ob kateri uri se hoče podati v urad. Pogosto prihajajo ministri celo peš in ker so to neredko nepoznane osebe, pride večkrat med novim ministrom in podvorniki do prav zanimljivih incidentov.

Bivši naučni minister g. Bérard je prišel prvič v svoj urad neko nedeljo. Do koridorja je prodiril še srečno. Tu pa ga napade neki uradnik: «Gospod, ali ne veste, da so uradi ob nedeljah zaprti?» Minister vpraša: «Ministrov urad tudi?» — «Jasno!» — «Kaj pa, če hoče minister sam v urad?» — «Prosim ne zbijajte neumnih šal!» se odreže uradnik. G. Bérard izroči svojo izkaznico in odide v kabinet.

Malo neprijetnejši je bil nastop poljskega ministra Capusa, ki si je naročil avtomobil za ves dan in dal odstraniti števec, da bi izgledalo, kot da ima gospod svoj avto. Toda smola, avto se mora na poziv stražnika ustaviti. Ko vpraša stražnik šoferja, čemu je odstranil števec, odvrne ta ponosen: «Ker vozim danes ministra!» Mož postave se ne zadovolji z odgovorom. Minister se mora legitimirati in izstopiti. Med tem pa se je že zbrala na ulici gružica ljudi in po eni uri se je govorilo po vsem mestu o «prvi ministrov šali». — Pa tudi službena predaja poslov po bivših ministrih je še samo formalnost. Navadno stari minister niti ne počaka svojega naslednika v uradu. Vso predajo izvrši najstarejši načelnik.

Kar je bilo torej še včeraj sveta tradicija, se je moralo danes umakniti kot prazna formalnost.

Čemu dva visoka računa?

Krojač in sukno? Prihranite si krojača in pojdite v konfekcijsko industrijo. **Drago Schwab** Ljubljana

Avlajična razstava v Pragi. Iz Prage javljajo, da se bo letošnja III. avlajična razstava vršila v Pragi v dneh od 31. maja do 9. junija. Razstava, ki se vrši pod protektoratom prezidenta češkoslovaške republike T. G. Masaryka, bo obsegala vsakovrstne panoge avlajtike, tako n. pr.: aeroplane, balone, motorje in sploh vse, kar je v zvezi z avlajtiko. Razstava, ki ji jih prireja Čsl. Aero-Klub, so središče celokupne avlajične industrije ter zainteresiranih krogov. Praga, kot središče zračnih prog Pariz-Varšava, Pariz-Carigrad, London-Carigrad, Dunaj-Berlin itd., postaja v tem oziru važen čimolj ter so zato njene avlajične razstave najinteresnejše.

Tajnost zdravila proti dremavici (spalni bolezni). L. 1920 so Nemci razglasili, da so našli uspešno zdravilo proti tej težki tropski-afriški bolezni, ki jo povzroča drobne enostanične živalice (Trypanosoma gambiense), a prenašajo gotove muhe (Tse-tse-muha ali Glosina morsitans i palpalis). Zdravilo je v omejenem prometu pod imenom «Bayer 205», o sestavi pa so ohranili Nemci strogo tajnost. Novo zdravilo se je pokazalo kot uspešno. Francozom in Anglezem ta tajnost ni dala miru in to tembolj, ker so kot države s tropskimi kolonijami, v katerih je poleg dremavice še mnogo drugih enako opasnih človeških in živalskih bolezni, najbolj zainteresirani na pobljanju te smrtonosne bolezni. Sedaj je znani francoski kemik Pourneau sporočil pariški akademiji znanosti, da se mu je posrečilo odkriti tajnost zdravila «Bayer 205». Njegovo sredstvo, ki učinkuje še nekoliko boljše kakor originalno «Bayer 205» in ima označbo «309», ima sledečo komplicirano sestavo: urea meta - aminobenzoil - parametina - meta - amino - benzoil - 1 - amino - aphenalenitril - fonat sodia - 4 - 6 - 8. Na pravo sled ga je dovedel studij starih patentov tvornice za likerje in drože «Bayer-Kompanie».

V katerem času umre največ ljudi? Neki učenjak, ki je proučeval vprašanje, v katerem času umre največ ljudi, je ugotovil, da umre razmeroma največ ljudi okrog 6. junija.

Sto redovnikov zastrupljenih. V samostanu sv. Gabrijela v Mödlingu pri Dunaju, kjer je nastanjenih okoli 1000 redovnikov, je nenadoma zbolelo okoli

sto redovnikov. Vsi so kazali znake zastrupljenja. Dva sta že umrla. Zdravniki so mnenja, da so se redovniki zastrupili z uživanjem pokvarjenih klobas.

Stroški Hitlerjevega procesa. Nemški časopisi poročajo, da znašajo stroški Hitlerjevega procesa v Monakovem 120.000 zlatih mark.

Mačje oko mesto ure. Kitajski seljaki nimajo časomerov kakor mi in sklepajo na čas po punčici mačjega očesa, ki se razteza in krči. Kadar hoče Kitajec doznati, koliko je ura, sune mačko in ji pogleda v oči ter tako izve približen čas.

Kronprinc in njegovo poročno darilo. V Berlinu budi splošno zanimanje sporna zadeva «poročnega daru nemških mest», ki bi ga moral prejeti pred 19. leti o priliki svoje poroke bivši nemški kronprinc. Takrat (l. 1905) je sklenilo 400 pruskih mest dati izdelati kot darilo po risbah najboljših nemških slikarjev dragoceno namizno posodo za 30 ljudi. Po uradnih podatkih šteje to darilo 1900 konadov. Posamezni kosi so iz težkega srebra, porcelana in umetniško okrašenega kristala. Tovarne pa niso izvršile naročila v določenem roku. Darilo se zato ni izročilo kronprincu osebno in počiva še danes v kletih berlinske Reichsbanke. Zdej je zahteval kronprinc posodo zase in navedel kot vzrok svoje slabe gnotne razmere. Imel pa je smolo, ker svoječasna spremljevalna listina ni bila potrjena po notarju in torej ni bila uradno veljavna. Nekatera mesta, ki so prispevala za darilo, kot Gdansk, Klaipeda (Memel) in mesta v Zgornji Šleziji niti ne spadajo več k pruski državi. Ostali pruski župani so končno sklenili prirediti v Berlinu poseben sestanek in tam določiti nadaljnjo usodo darila, ki ima poleg umetniške vrednosti tudi znatno denarno ceno.

Obiskovalcem Milanskega velesejma

(12. do 27. aprila)
se priporoča zastopstvo in komisija:
Goldschneider & Cavallero
Milano, Via Visconti 14. Telefon 7718
Brajovalni naslov: Goldaliero, Milano

V nedeljo olimpijski dan

Knjige opolne

Edicije zagrebške Narodne knjižnice

Naše kulturne zveze v Jugoslaviji tako počasi napredujejo, da moremo v tem oziru zaznamovati le malo uspehov. Saj smo v prejšnjih dneh skoraj ravno toliko vedeli drug o drugem, kakor sedaj. Koliko smo glede tega napredovali v šoli, kjer bi se morala podajati prva podlaga za spoznavanje vseh treh jugoslovanskih literatur, o tem bi se dalo obširno pisati. Resnica je, da izložbe naših knjigarn ne izgledajo skoraj nič bolj jugoslovansko nego pred vojno in da je v njih večina nemških knjig.

To ne velja samo za Ljubljano, velja tudi za Zagreb, Beograd in druga naša mesta. Seveda knjigarnarij poredko prodajamo to, kar ljudje kupujejo. Publiko pri nas le malo vprašajo po hrvatskih ali srbskih knjigah kakor v Zagrebu ali Beogradu ne sprašujejo po slovenskih. Tujo literaturo — tudi in predvsem rusko — spoznavamo iz nemških prevodov. Treba bo še mnogo časa in dela, predno bomo sami sebi najbližji in bo nam srbohrvatska knjiga ljubša od nemške.

Naše časopisje mora vršiti v tem oziru važno dolžnost. Poročati mora o knjigah na našem književnem trgu. Treba pa bi bilo še več sistematičnega dela, ki bi ga morale pospeševati tudi vse knjižarne in knjižnice.

Naj opozorim danes samo na nekaj knjig «Nar. knjižnice» (Zagreb, Vojnička ul. 13), ki jo ureja in izdaja Mil. G. Janković. Predlansko leto je izšla v prevodu dr. Milana Preloga «Povijest Rusije», ki jo je napisal dr. J. Bidlo, profesor slov. zgodovine na praški univerzi. Bidlovo delo je izšlo v Ottovi «Svet. Knjovni». Delo obsega zgodovino Rusije od začetka 19. veka do naših dni. Prof. J. Bidlo je strokovnjak v zgodovini severnih slovanskih narodov in je podal temeljit pregled dogodkov v Rusiji od Aleksandrovo dobo po l. 1812, ko je Rusija premagala Napoleona pa do najnovejših časov. Kdor hoče razumeti dogodke današnje Rusije, naj prečita to delo. Dr. Prelogov prevod je krepak, tisk lep; knjiga obsega 350 strani in stane 25 Din.

V isti založbi je izšel dr. Milana Preloga: «Repetitorij povijesti Srba, Hrvata i Slovenaca». To je nekaj pregled naše skupne zgodovine po najvažnejših letnicah. Jugoslovanski Ploetz. Obsega 150 strani in stane 15 Din. Knjiga bo dobro služila tudi našim profesorjem in učencem. Poleg Melikove zgodovine je to najboljši pripomoček za pregledno spoznavanje naše zgodovine, ki jo žal, še vedno premalo poznamo. Pisatelj je razdelil letnice v važne in manj važne, kar izraža še s tiskom, da nam nudi s tem

lažji pregled. Skratka: to je važna in dobro uporabna knjiga za vsakega.

Istotako je za nas važna knjiga «Carmen vitae», izbrane pesmi odličnega pesnika Vladimirja Nazora, ki je nam znan po svoji knjigi «Veli Jože». Vlad. Nazor je bil sobojevniki naše moderne, živel je pred vojno v Istri in v Kastvu, sedaj živi v Cirkenici in je glasnik naše bolesti, ki jo čutimo iz Istre in Primorja. «Carmen vitae» je antologija najlepših Nazorovih pesmi, ki jih je uredil M. Marijanovič. Cena 20 Din je nizka za tako lepo zbirko.

Naj omenim med drugimi še lepo knjigo za naše deca: «Što nam priča Bika Jova». Kdo ne pozna pri nas imena «Bika Jova». To je pesnik Zmaj Jovanović, ki je napisal naši deci toliko lepih pesmi. Nekaj jih nam je prevedel Al. Gradnik. Toda naši otroci jih zdaj že lahko uživajo v originalu, ker se uče že v ljudski šoli srbohrvatske in so te pesmi pisane v lahko razumljivem jeziku. Še tudi ilustrirane in se bodo takoj priljubile otrokom. Stanejo 15 Din. Naši učitelji jih bodo rabili za diktat in deklamacije, čimer se pospešuje znanje jezika. Opozorjamo na to zbirko starše in vzgojitelje.

Poleg prevodov in domačih del znanejših in zabavne vsebine izdaja «Nar. knjižnica» tudi zbirko «Naši pjesnici». Izšla je antologija iz Preradovića, Prešerna in Branka Radičevića. Letos se to slavila 100-letnica rojstva našega Branka (1824). S tem nam bo dana prilika, da mladino natančneje seznanimo s tem pesnikom mladosti. Izbor njegovih pesmi izdan v «Nar. knjižnici» nam bo dobro služil, zato opozorjamo manj. Stane 5 dinarjev. Poleg navedenih pesnikov sta izšli antologija Laze Kostića in Strossmayerjeva čitanka (20 in 15 Din), ki nudita gradivo za spoznavanje dveh velikih jugoslov. mož. Dokler ne dobimo kakšne stalne zbirke, ki nam bo v pregledu nudila glavne predstavitelje naše kulture, bodo te in nadaljnje antologije pomagale iz prvih zadreg. Vsi se pritožujemo nad tem in onim, pozabljamo pa, da je vedno in povsod treba skupnega dela. Imamo marsikaj v svoji domači literaturi, a marsičesa ne opazimo. Dokler ne bomo vsi bili premagali apatije do medsebojnega spoznanja, dokler ne bomo poznali vsaj glavnih del in imen jugoslovanske literature, toliko časa ne moremo prav govoriti o našem «jugoslovanstvu». Naša založništva bi morala pri izdajah domačih del vedno misliti tudi na širi jugoslov. književni trg in vsaj nekatera glavna dela, ki hočemo, da jih vsi poznajo, bi morala biti tako, da bi bila vsem dostopna. V tem bi premagali prve ovire, ki jih dela čitatelstvu naš neorganizirani književni trg. —II—

Fr. Z.

Za prospeh domače drame

Pepe, ta ki sedi v uredništvu, je spisal igro, in so jo tudi igrali enkrat ali dvakrat. Potem so ga štirinajst dni igrali po listih, da so kar canje letelo, in neusmiljeno so ga zmerjali, kakor da je župan, veliki ali mali.

Kritike so se počasi polegale, pa je nesrečni Pepe napisal strupen odgovor. Zdej so z vso silo udarili po njem in je bil boj ljut in krut, še meni je jemal spanje in tudi jed mi ni več dala kakor drugače.

Pepe je moj prijatelj. Pepe ne ravnava vedno tako z mano, kakor bi moral, vendar se mi je smill, in sem si mislil, kako mu mora biti pri srcu — mene bi bilo sram na cesto!

Pa sem ga srečal in sem bil presenečen: imel je nov klobuk in v ustih smodko in široko so se mu režali zobje.

Ton našega časopisja je žal jako oduren in me je pozdravil Pepe: «Servus intelektualci!» — dasi mu nisem bil storil nič zloga. Zdi se mi, da bi bila našemu časopisju le v pridobilna mera ahimavja in bara invell-

komestnih manir!

Pa sem se jako čudil, ko me je Pepe povabil k Božjemu voleku — dejal sem si: Od kod ima toliko denarja? — In sem se čudil še bolj jako: pri Božjem voleku je že sedel Janko, ki tudi piše v uredništvu, toda v drugem, in ima gledališki referat in je bil baš on tisti, ki je bil najstarejši inrovaril Pepetovo igro. Bal sem se: Zdej je si bosta drug drugemu skočila v pleši — kajti vlada jako oduren ton v našem časopisju. Toda sta se pristržno pozdravila: «Hohoho!» in smo sedli vkup: «Hohoho!» in smo bili najbolj prijatelji.

Natakala sta mi in si je Pepe potrkal po prenem žepu in je dejal, naj sem brez skrbi, denarja da ima kakor pečka, slavna njegova igra da mu je vrgla v naročje nedoglednega bogastva in ne bo treba, da bi suh intelektualci, kakršen da sem jaz, gagnil od lakote in žeje.

Pepe se bo moral odvaditi odurnemu časniškemu tonu! Seveda ne vem, ali ne bo potem od kruha, to bi bilo tudi hudo. Veselilo me je pa njegovo blagostanje in da mu izvira iz igre in da se potemtakem naši dramatikci jasne vremena. Tudi jaz nametno nisem nenaklonin, da spisem igro, čim se

odločim za snov — Pepe je rekel:

Snov je poglavito! Krepalci smo se in je bil Pepe jako razpoložen in je vse povedal zastran igre in da si zajema snovi iz sanjskih bukev, sanjske bukke da so neizrepen zaklad dramskih snovi. «Kača — ura — milna» ali «Redkev — možnar — mrtvaška glava» ali pa «Bik — kréma — turška sablja».

Kar se pa tiče gnotne strani naše dramatike, je dejal, da je ta stran bila dosedaj bolj tužna in to po lastni krivdi gospodov igralcev. Ta gospoda da so ovce, vrhunec želja, da so jim one desetodstotne gledališke taničije, višjemu poletu jim mrkava domišljija ni kos! Toda so naša gledališka sirote, je dejal, živé od samih deficitov in denarnih kriz — kdor ljubi gledališko umetnost, ne bo z brdikimi taničijami še večal gledališcu deficitov in denarne krize. Da pove po pravici — zaradi gledaliških taničijem se on, Pepe, še s krajem očesa ne bi bil dotaknil sanjskih bukev.

Nego je dejal, da je gnotno stran svoje dramatike postavil na listo drugi temelj, bolj je zdrav ta temelj in bolj je trden kakor gledališka blagajna, in je to njegova zasluga, Pepetova, in je to njegov ponos. Penetov,

Skratka, njemu da nudi gnotni temelj — kritika! Kritika, ta je tista, ki mu je kupila klobuk in smodko, kritika je kupila ta-le kozarec vina — Bog naj jo živi, kritiko!

To je bilo zelo zanimivo in smo trčili in je Pepe rekel: «Hohoho!» in mi je polil eno hlačnico in je tudi Janko rekel: «Hohoho!» in mi je polil drugo — škoda se mi je zdela dragega vina, hlače pa so že stare, hlačam se nobena reč več ne pozna.

In potem je Pepe razodel, da je stvar taka, da mu taničjem ne plačuje gledališče, nego mu jih morajo plačevati kritiki!

Cudil sem se jako in je to res imenitna misel in si obeta Pepe od nje nezasiščen napredek naše drame. Rekel je, da je na prostranem polju gledališke umetnosti edino le kritika, ki deluje, je delovala in bo delovala vsikdar in povsodi brez deficita. Naj je gledališka kriza še tako resna in obstoj gledališča še tako brezopojno in nepreklicno ogrožen, kritike se ta reč ne tiče, nego stoji trdna in neomajna kakor hrast v viharju. In je dejal, da so kritiki jako idealni ljudje, neumorno in širokogrudno vliče svoje pero in število kritičnih člankov da je milijon. To vrže neizmerno vato na,

grad in nimajo kritiki drugih rešiljskih stroškov nego za plačo in tobak, zato lahko plačajo ne revnih deset odstotkov kakor gledališča, nego trideset, to niso mačje solze!

Janko je potrdil, da je vse to res, in sta se tako krohotala, da se je Janku zaletelo in je vino kihnil skoz nos na mizo. Potem se je obrnil in je izjavil, da je Pepetova ideja oznanjevalka nove zlate dobe za našo domačo dramo. Kajti večina naših igropiscev da piše po sili notranjega nagona le bolj šibke igre in bi ob golih gledaliških taničijah kmalu klaverno omagali. Zdej pa — čim šibkejša bo igra, tem več bo kritike, tem višji bodo dohodki — tako bo slovenski drami poslano nič drugače kakor na rožicah.

Zopet sta se krohotala in se bila po kolenih in je prišel policaj in je dejal: «Gospoda, policijska ura!»

Pa sta se spogledala in sta metiknila natakariči, da nimata drobiža in da bosta plačala jutri.

Malo me je bilo sram in zdej ne vem, ali je res, kar sta mi razkladala ves večer, ali sta se le norca delala iz mene, ki sem sirota brez starišev in oče štirih nepreskrbljenih otrok — to ne bi bilo lepo!

Gospodarstvo

Neprilike naše lesne trgovine

I.

Za narodno gospodarstvo so nad vse važne dobre trgovinske pogodbe med posameznimi državami, ki so zlasti važne za lesno trgovino — naš največji izvoznik aktivum.

Pred vojno smo izvažali 65 odstotkov bukovine v Italijo in 35 odstotkov bukovega pohištvenega lesa za Španijo. Znano je, da Italijan bukovino zelo slabo plačuje; tja pošiljamo le slabši les, predelan v testone in tavoleti. V Španijo pa je odhajal samo fin les, za katerega se je plačevalo toliko, da je bila produkcija bukovine končno le rentabilna.

Španija je bila v splošnem dober konzument naše fine bukovine.

Danes je direktni eksport v to državo iz Jugoslavije nemogoč. Med tem ko ima Italija s Španijo trgovinsko pogodbo, ki ji garantira uvoz po minimalni tarifi, tega Jugoslavija razven pokrajini bivše Srbije nima. Srbija trgovinska pogodba pa ne predvideva za izvoz lesa ničesar. Na direktno importirani les, se tam carini po maksimalni tarifi.

Italijanski medprodajalec plača za jugoslovanski bukovino, ki jo importira kot italijansko blago pod svojim imenom in svojimi izvoznimi spričevali, uvoznine Lit 12 za tono, med tem ko mora plačati jugoslovanski eksporter, ki izvažajo direktno v Španijo, Lit 45 za tono (prodajne cene se stavijo običajno v Lit.). Diferenca Lit 33 gre torej že v naprej brezpotrebno v dobro italijanskemu posredovalcu.

Koliko izgube pri tem tudi naše paroplovne družbe in trgovska mornarica sploh. Znano je, da v Španijo ne moreš izvažati lesa z jugoslovanskimi ladjami, brez visoke carine, tudi ako bi si na ta ali oni način pribavil italijanske dokumente za izvoz.

Španski trg nam je dostopen torej le potem italijanske posredovalne trgovine. Pri trgovinskem ugovoru s Španijo naj se to dejstvo upošteva in se nam s primernimi koncesijami pridobi staro naše tržišče. Španski uvoz nam itak ni z izjemo vina nit najmanj nevaren.

Pred vojno je bilo glavno tržišče za bukovino Reka. Za nas Slovenijo je danes to tržišče skoro brezpomembno, ker ne moremo tja s svojim blagom radi previsoke tovarne po železnici Ljubljana-Karlovac-Reka, oziroma Sušak.

Stavljeni smo pod italijanski upliv preko Trsta in tako mora gledati jugoslovanski lesni izvoznik, kako mu veče roke tujec radi pomoči nespretno železniške tarife politike.

Slovenski lesni industriji morajo za blagovni od železniškega ministrstva v Beogradu, da nam zmanjša prevozne stroške po železnici Ljubljana-Karlovac-Sušak, dokler ne dobimo direktne železniške zveze Slovenije z morjem. Da se bodo primerno znižale tarife preko Karlova, so dali svojčas zagotovilo naši gospodje ministri: Pašić, Ninčić in Stanić. — Seveda je ostalo to zagotovilo le obljuba. Mi izvažamo z ogromnimi stroški les preko Trsta, podpiramo s tem italijanske železnice in brodarstvo. Naše železnice nimajo več kaj voziti in še ta mala trgovinska mornarica, kar jo imamo, počiva.

Na pragrah po Sloveniji dostavijo danes reflektantu za pet naročenih vagonov že kar celih deset voz.

Po vojski je postala solunska luka zelo važna lesno tržišče, kjer si konkurirata Rumunija in Jugoslavija za prvenstvo. Iz Soluna se danes zaklada z lesom vsa Grška, deloma Mala Azija, izvozi pa se velika količina lesa iz tega skladišča tudi v Egipt.

V zadnjem času je več slovenskih tvrdk izvažalo les v Grčijo. Izkazalo se je pri teh dobavah, da so cene naših lesnih izdelkov kljub ostri konkurenci bile za Grčijo dokaj povoljne. Naša razvita lesna industrija bi rumunsko konkurenco celo lahko prilično obveljala, da ne bi ogromna železniška tovarnina do Gjevčelijja (iz Slovenije 1300 km) onemogočala nadaljni eksport.

Tovarninski stroški za 10 ton znašajo n. pr. iz Kočevja v Solun franco naša državna meja, to je do Djevčelijja, okrog 5000 Din. Vsak lesni strokovnjak si lahko izračuna, koliko procentov je to od vrednosti blaga. Tako veliko tovarnino prenašajo morda proizvođači drugih industrij, nikakor pa ne lesne.

Železniška pravda bi morala organizirati za toliko razdaljo direktne tovarne vlake za Gjevčelijjo. Za veliko lesno trgovino preko Soluna bi se za železniško upravo gotovo dobro rentiralo. Kolikor poznam ljubljansko železniško ravnanje, se bo to z veseljem oprijelo te misli, ako mu ne bodo metali od drugega polena pod nogo.

Skrb železniškega ministrstva bi morala biti, ako mu je kaj na povzdigi naše največje izvozne trgovine, t. j. lesne, da zmanjša tovarne postavke iz Slovenije do Gjevčelijja vsaj za 30 do 35 odstotkov in nam tako omogoči konkurenco z Rumunijo.

Kakor čitam v listih, je ministrstvo za trgovino in industrijo na svoječasno mojo pismo pobudo že v tem smislu interveniralo pri železniškem ministru. Uspehi te intervencije pa so neznani.

A. Kajfež.

(Sledi še en članek.)

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (11. t. m.). Pšenica, baška, 79 do 80 kg, 2 odstotna 317 do 320. Ječmen: baški, 67 do 68 kg 340. Oves: baški 255. Turščica: baška, duplikat kasa 230; za april/maj 232,5 do 240. Moka: baza «0» 505; «6» 325; «7» 290. Celokupni promet 67 vagonov. — Tendence slaba.

Svinjski sejem v Mariboru. (11. t. m.). Dogon: 374 svinj, 2 kozi in 2 ovci. Povprečne cene so bile: prasci, stari 5 do 6 tednov, komad 125 do 250, 7 do 9 tednov 275 do 300, 3 do 4 mesece 500 do 625, 5 do 7 mesece 850 do 900, 8 do 10 mesece 1050 do 1125, 1 leto 1350 do 1450 Din. Kg žive teže 15 do 19, mrtve teže 22,50 do 25 Din. Koze komad 225 do 350, ovce komad 300 do 350 Din. Prodalo se je 209 komadov. Kupčija je bila precej živahna; kupci so bili iz Dravske doline in tudi iz ljubljanske oblasti.

Trgovinske prilike v Sloveniji. Predmet, ki se v zadnjem času v večjih količinah izvažajo iz Slovenije in Hrvaške v inozemstvo, so jaja. Ta teden se je izvozilo preko Jesenice okrog 20 vagonov. Tuji les se prilično izvažajo, vendar je opažati nazadovanje. Preko Jesenice je šlo zadnje dni dnevno povprečno 15 do 20 vagonov lesa za Italijo. Jajca gredo v Svico, odkoder se prevažajo večinoma dalje v Francijo, Anglijo in Belgijo. Nadalje so se v zadnjem času izvozile iz Slovenije manjše količine zelja v Francijo. Precej mleka se izvozi v Avstrijo, posebno na Dunaj. V splošnem pa je izvoz iz Slovenije razmeroma majhen, ker ga močno ovira denarna kriza. To pa se izravna s tem, da denarna kriza še v večji meri onemogoča uvoz, ki je v zadnjem času skoro enak nič. Dasi je denarna kriza precej huda in zadeva neugodno tudi stare solidne firme, je vendarle današnje stanje vsaj deloma znak, da se vračamo v normalnejše prilike. Slabo nakupovanje s strani konzumentov ne pomeni le pomanjkanje denarja, temveč tudi pomirjenje ljudi, ki ne zalagajo več svojega denarja le v blago, marveč v zapujanju v našo valuto pričajo event. prihranke vlagati v denarne zavode.

Osnovanje podružnice Narodne banke na Sušaku. To dni so bili na Sušaku zastopniki Narodne banke ter konferirali s sušaskim županom Kukicem ter zastopniki gospodarskih organizacij glede otvoritve podružnice Narodne banke na Sušaku. Vsi prisotni so soglasali v tem, da je otvoritev podružnice potrebna.

Poslovni dom, registrirana kreditna in stavbna zadruga v Gaberju pri Celju je imela prošli teden svoj občni zbor, na katerem je izkazala za poslovno leto 1923, nastopno bilanco: kot imetje: posojila in kredite v tekočem računu 3.474.288 Din 18 p., naložbe in vrednostne listine 1.009.78 Din, obresti 642.08 Din, premije 549 Din in gotovina 20.713.01 Din, skupaj 3.509.342,65 Din; kot dolg: vloge na vložne knjižice in tekoči račun vsoto 3.167.613,64 Din; deleže 48.500 Din, obresti 1292,78 Din, rezerva 108.375 Din, ostali davki 62.792,20 Din in čisti dobiček 130.769,03 Din, skupaj 3.509.342,65 Din. Čisti dobiček se pripiše k rezervi, ki se s tem zviša na 229.144,03 Din. Denarni promet je znašal 14.139.986,65 Din. Zadruga poseduje med Westernovo in kemično tovarno ter cinkarno v Gaberju 16.926 štirjaskih metrov stavbišč. Podpirata na dalje malo obrt in trgovino, uradništvo in delavske sloje na ta način, da daje pod ugodnimi pogoji kredite. Načelstvo se je dopolnilo z nastopnimi gg.: Janko Božič, trgovec v Celju; Al. Knez, zlatar v Gaberju; in Josip Majdič, restavratorec v Celju; nadzorstvo: Greg. Gobec, trgovec v Gaberju; Iv. Majdič, posestnik v Medlogu in Blaž Sodin, trgovec z lesom v Bukovem žlaku.

Nazadovanje cen stavbnim potrebščinam v Sloveniji. Denarna kriza in posebno dragina stavbenih materiala sta že lani povzročili velik zastoj stavbnih delovnosti po celi Sloveniji. Kakor je podoba, se stavbna delovnost pri nas tudi letos ne bo oživela. Zato so cene stavbenega materiala napram lani močno popustile, zlasti opeki, cementu itd. Računa se lahko, da so napram lani padle cene povprečno za 30 do 40 odst. Prodajalci, ki so si lani v nadi, da bo stavbna delovnost ravno tako živahna, kakor se je pokazala predlanskim, nabavili precejšnje zaloge, so priljubljeni prodajati letos svoje zaloge pod ceno. Znižane cene bodo mogoče znova poživiti stavbno delovnost, to se pravi vsaj manjšo hibo se bodo pričele v večji meri graditi. Gradnja večjih poslopij pa bo nedvomno še ovirala denarna kriza.

Glavna skupščina gornjehajskih industrijcev se je vršila te dni v Subotici. Za predsednika je bil izvoljen Mirko Reimann, za podpredsednika pa Duško Manojlovič. Ta zveza šteje 72 industrijskih podjetij s 4000 delavci in obsega Sento, Staro Kanjijo, Topolski srez, Senčanski srez in občino Hajmek.

Izkoriščanje državnih gozdov. Iz Beograda poročajo: V ministrstvu za žume in rudo se izdeluje zakonski načrt o izkoriščanju državnih gozdov. Osnutek bo kmalu dovršen in po pregledu po strokovnih komisijah predložen narodni skupščini.

D. d. morsko kopališče Ulejn. V svrhu izgradnje Ulejna v morsko kopališče so je ustanovila delniška družba. Ulejni leži ob Jadranu južnevrhob, od Ko-

tora. Po naziranju strokovnjakov ima Ulejn vse pogoje, da se razvije v obmorsko zdravilišče. Delnice se lahko podpisujejo v pisarni d. d. «Ulejn», Hadži Prodanova ulica 8 v Beogradu in v uradu podobora v Ulejnju.

Izložbe ministrstva za poljedelstvo in vodo. Tekom jeseni namerava ministrstvo za poljedelstvo in vodo prirediti v vseh večjih mestih države izložbe, na katerih bodo zastopali raznovrstni proizvodi. Te izložbe bodo sadne, vinske in živalske. Ministrstvo je že pričelo z nabiranjem podatkov in se pripravi.

Pospeševanje svilarstva v Južni Srbiji. V Južni Srbiji se po komisiji ministrstva trgovine in industrije, ki bo proučevala prilike glede svilarstva. Razen tega naj komisija poišče primeren kraj, kjer bi se osnovala tvornica za predelavo sirove svile.

Izraba vodne sile reke Zeljeznice. Iz Sarajeva poročajo, da je izraba vodne sile reke Zeljeznice pri Ilidžah prišla zopet na dnevni red razprave. Sarajevo se poteguje za zadavno koncesijo, ki bi bila za mesto velike gospodarske važnosti.

Živalski sejem v Ljubljani. Uradno se naznanja, da se prihodnji sejem za konje, goveda in prašiče v Ljubljani vrši že v sredo dne 16. aprila.

Gojenje pomaranč v Boki. Zaradi blage klime v okolici Boke je tamkaj gojenje pomaranč prilično uspevalo. Letos pa so zaradi hude zime drevesa hudo trpela. Časopisec poziva zato ministrstvo za poljedelstvo in vodo, da pošlje tjakaj strokovnjaka, ki bi poučevali tamno ljudstvo v gojenju pomaranč.

Osnovanje geometriške šole v Beogradu. Ministrstvo trgovine in industrije je v sporazumu s finančnim ministrom sklenilo otvoriti v jeseni geometriško šolo, ki bo sestavni del srednje tehniške šole v Beogradu. Geometriško šolo bo finansiralo finančno ministrstvo. Absolventi bodo mogli stopiti v državno službo ali pa bodo lahko vršili prosto svojo konfesijo kot zemljemer. Sprejemali se bodo v to šolo le dijaki, ki imajo najmanj 6 razredov gimnazije. Študiranje traja 2 leti.

Dobave. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 1. maja ofertalna licitacija glede dobave 20.000 ton kamene soli. — Pri odlozku za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 26. aprila ponovna ofertalna licitacija glede dobave 12 čolnov za potrobo rečne flotile v Novem Sadu. Natatneje v Trgov. in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Razstava živil v Amsterdamu. V Amsterdamu se bo vršila od 11. do 28. septembra razstava živil. Razstave se smejo udeležiti tudi inozemski razstavljalci.

Gospodarski vestnik, glasilo Slovenskega kmetijskega društva v Gorici, Slovenske čebelarke zadruge v Gorici, Tržaške kmetijske družbe v Trstu in Zadrugne zveze v Trstu št. 4 ima zanimivo vsebino iz raznih kmetijskih panog. List izhaja enkrat na mesec in stane 10 lir letno. Uredništvo in uprava v Gorici, Via Giose Carducci 7, I. nadst.

Sokol

Tehnični odbor Jugoslovenskega Sokolskega Saveza. Z ozirom na objavo iz tehničnega odbora JSS, ki je bila priobčena dne 9. t. m., se uradno popravlja, da se vrše seje T. O. vsak četrtak ob 7. uri zvečer in ne ob pol osmih, kakor je bilo pomotoma poročano. Istotako je bila za namestnika tajnika izvoljena sestra Urbančeva Režka, ne pa sestra Babnikova. Izmed vseh navedenih članic je pomotoma izostalo ime članice sestre Angelice Preskarjeve.

Sokolsko društvo v Ljubljani (Narodni dom) pozivlja svoje članstvo, ki hoče nastopiti pri društveni javni telovadbi 20. maja t. l. ali pri poznejših prireditvah, zlasti na pokrajinskem zletu v Zagrebu, da nemudoma začne redno posejati telovadbo, kajti obvezne vaje so razmeroma težke in rok zelo kratek. Zdravilo Sokolstvo v južni Srbiji. V zadnjem času se sokolski pokret tudi v južni Srbiji lepo razvija. Sedaj se nabirajo sokolska društva v sledečih mestih južne Srbije: v Skoplju, Stipu, Kumanovu, Bitolju, Kilevu, Kratovu, Berovu, Radovitu, Carevem selu, Koš nih, Strumici, Negotinu, Velešu, Prilepu, Tetovu, Prizrenu, Džakovu, Peči, Prištini in Novem Pazaru. Vsa ta društva pa nimajo dovolj strokovnega osebja, a tudi ni telovadnega orodja in krojev. V kratkem se otvori v Skoplju telaj, da se teoretično in tehnično izuri potrebno število telovadnih učiteljev. Uprava sokolske župe v Skoplju se trudi, da se vsi ti nedostanki čimprej odpravijo in da se omogoči tudi bratom iz južne Srbije, da se udeležijo sokolskega zleta v Zagrebu. Uprava sokolske župe je tudi naprosila denarne zavode, da je podpro z gnutnimi sredstvi, ker le na ta način bo moglo Sokolstvo v polni meri realizirati svoje velike ideje.

Zbirajte in darujte,
da zgradimo
Sokolski dom
na Taboru!

Sport

Službene objave LNP

(Iz seje upravnega odbora 4. t. m. in poslovnega odbora 9. t. m.)

Na znanje se vzamejo prijave tekem Ilirija: Sturm (Gradec) dne 19. t. m. v Ljubljani ter Primorje: Edera, Trst dne 20. in 21. t. m. v Trstu s pridržkom, da ju odobri JNS. — Takošno nastopanje v prijateljskih in mednarodnih tekmah za SK. Ilirija se dovoljuje v zmislu § 10. o. p. igr. Fr. Bregarju. — Po nalogu JNS-a se obremenjujejo vsi klubi LNP, z zneskom 7.50 Din za Olimpijski davek do 31. 3. ter 10 Din za zaostali doprinos za ponesrečene v Bitolju, leta 1923. — Verilecra se prvenstvena tekma Slovan: Lask 4: 2 ter pokalne tekme Maribor: Rapid 2: 1, Hermes: Jadran 0: 3, Ilirija: Primorje 7: 0. — Zahrana igre do predložitve predpisanih fotografij za legitimacije se podeli igralcem Pevalček Josip in Pammer Viljem (oba SK. Ilirija). Opozarja se istočasno, da zapade v bodoče kazni vsak igralec, ki nastopi v kakli javni tekmi, ne da bi imel podsavezne legitimacije za 1924. Klubi naj torej v svojem lastnem interesu nemudoma pošljijo legitimacijske fotografije za vse svoje igralce. — Čita se s pravom nastopa dne 19. t. m. za SK. Jadran: Mihočincovič N. Pajo, ter s pravom nastopa dne 12. oktobra Okrupa Josip. — Za nogometno tekmo Ilirija: komb. team vrši blagajniško službo SK. Ilirija; službuječi odbornik LNP, je g. Gosar, reditelj postavi SK. Ilirija 3, SK. Hermes, SK. Jadran in SK. Primorje po enega; po enega stranskega sodnika postavi SK. Ilirija in SK. Jadran. Komb. team nastopi v dresih SK. Hermes, obutev in bele hlačke ima prinesiti vsak igralec seboj. — Tajnik.

Nogometna tekma na Olimpijski dan v Ljubljani. — V nedeljo igra 1. moštvo SK. Ilirija proti kombiniranemu moštvo klubov Hermes, Jadran, Primorje in Slovan. Kombinirani team tvorijo z nekaterimi izjemami igralci, ki prihajajo v poštev za postavbo v reprezent. moštvo Ljubljane oz. LNP. Tekma bo brez dvoma vplivala na sestavo bodočega reprezentančnega moštva Ljubljane, ki bo moralo v kratkem nastopiti proti Zagrebu ter kasneje v Celovcu. Kvaliteta posameznih igralcev kakor tudi dobra sestava obeh moštev jamči tudi za lepo sportno borbo. — Igra se prične ob 15. Pred pričetkom priredi lahkoatletski podsavez Olimpijsko štafeto in v odmoru damsko štafeto 4 x 60 m.

S. K. Ilirija. Sestanek nogometašev danes ob 18.15 v garderobi na igrišču. Važno, pridite polnoštevilno. — Načelnik S. K. Jadran v Ljubljani pozivlja vse člane na razvite klubske zastave, ki se vrši danes ob 20. v salonu «pri Roži». Vabijo se tem potom tudi zastopniki drugih sportnih klubov. —

S. K. Slovan v Ljubljani poziva vse redno članstvo brez izjeme, da se udeležijo sestanka v soboto 12. t. m. ob 19. uri v kavarni Prešern, kjer se uredi vse podrobnosti za nastope. Udeležba za vse dolžnost! — Tajnik.

S. K. Primorje v Ljubljani. Jutri v nedeljo, na našem igrišču ob 13.30 trening med Primorjem II. in S. K. Mladika Kodeljevo; ob 15.15 trening med Primorjem komb. proti Jadranu komb. Za jutrišnji obhod se slači nogometno moštvo v gostilni Reininghaus. Istotam postavi moštvo za nedeljski popoldanski trening. Tajnik.

Nov sportni klub v Zagrebu. Nedavno se je ustanovil v Zagrebu «Politijski sportni klub». Aktivni člani tega kluba morejo biti le nameščenci (uradniki, detektivi in stražniki) policijskega ravnanja v Zagrebu. Za časovnega predsednika kluba je bil izvoljen tajnik Kunc. Novi klub bo že nastopil na Olimpijski dan, in sicer na dopoldanski manifestaciji s 40 člani, popoldne pa z nekoliko lahkoatleti.

Čehoslovaki v Parizu. Kot odposlanec Čehoslovaške na kongresu FIFA so določeni prof. Lehenhart, dr. Pelikan in F. Scheinost. Po kolegiju čehoslovaških nogometnih sodnikov so bili določeni za sodnike na olimpijadi gg. Herites, Cejnar, Hebak in Zenisek.

K zadevi kolesarskega podsavza. Na večerajšjo poslano kluba kolesarjev in motočiklistov «Ilirija» nam je poslal g. dr. Birs dalje poljasnilo, ki ga zaradi pomanjkanja prostora ne moremo prinesiti v celoti. Njegov tenor je nekako sledeč: Napadi proti meni so neutemeljeni. Ko sem se vrnil 7. t. m. iz inozemstva, sem dobil v roke dopis Jugoslovenskega Kolarškega Saveza v katerem se me

kot odbornika poziva, da ukrenem vse potrebno, da se do 13. t. m. osnuje podsavez za Slovenijo. Enaka poziva sta tudi sprejela oba druga ljubljanska odbornika JKS, ki pa — vsaj kolikor je meni znano — v tem oziru nista ukrenila še ničesar. Ker je preostajalo le še par dni, sem smatral za svojo dolžnost, da skličem ustanovni občni zbor za soboto zvečer. Občni zbor se bo vršil v napovedanem času. Ali je bila kolesarska «Ilirija» upravičena na tak način napasti Saveznega odbornika, o tem bo imel priliko odločiti Savez sam.

O občnem zboru Laska, o katerem smo na kratko že poročali, bi bilo navesti še nastopno: Klub šteje letos 79 ustanovnih, 46 podpornih, 110 rednih članov, 14 rednih in 10 izrednih seniorjev ter 23 mladinskih članov. Iz poročila tajnika je razvidno, da je odbor pridno delal na izvedbi stavljenih naloge. Blagajna izkazuje 16.000 Din prebitka. L. nogometno moštvo je igralo od julija 1923 štiri prvenstvene tekme, in sicer je dve dobilo, dve pa izgubilo. Razmerje golov 10: 4 za Lask, ki je preteklo sezono zavzel 3. mesto II. razreda. Rezerva kluba zavzema prvo mesto rezerv II. razreda. Napredek te sekcije je predvsem omogočila Ilirija, ki je stavila kluba na razpolago igrišče za t. ening. Plavalna sekcija se je udeležila tekme Ilirije in LSK. Odnosila je dva druga in tri tretja mesta. Zimskosportna sekcija je poslala svoje člane v boj za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije. Dosegla je prvenstvo Slovenije. Tudi mladinski odsek je zelo pridno deloval. Najbolj agilna je bila lahkoatletška sekcija, ki šteje 30 verificiranih članov. Atleti kluba so se lani udeležili petih lahkoatletskih tekmovanj in dosegli nastopne rezultate: Propagandna štafeta skozi Ljubljano: drugo mesto. — Prvenstvo Slovenije: Samo 4 tekmovalci četrti mesto z 8 točkami, in sicer v teku na 800 m in 1500 m tretje mesto, v olimpijski štafeti drugo mesto. Štafeta Kranj-Ljubljana drugo mesto. Lahkoatletski turnir Lask-Jadran: Lask je zmagal z 59: 54 točkami. Tekmovalo se je v 11 disciplinah v katerih je klub dosegel 4 prva, 8 drugih in 5 tretjih mest. 20. oktobra je klub priredil tekmovanje za klubovo prvenstvo, pri katerem je v 7 disciplinah zasedel prvo mesto Danilo Gruntar. — Predlog za fuzijo z LSK se je sprejel v principu. Določil se je pripravljalni odbor od obeh klubov, ki bo vodil vsa tozadevna dela. Prihodnji občni zbor se skliče aprila meseca pred ev. fuzijo.

Evgen Beiteto

tajnik Jugoslov. olim. podobora za Slovenijo in eden naših najagilnejših sportnih delavcev.

Šah

Mojsrski turnir v New-Yorku.

V XVII. kolu je dr. Lasker v briljantni igri porazil Yatesa. Reti je dosegel s svojo zmago nad dr. Tartakowerjem enako število točk kakor Aljehin. Maroczy, ki je imel zelo ugodne šance, da doseže ugoden končni rezultat, je bil poražen od Janowskega. New-Yorško poročilo pravi sicer, da je bil njegov poraz posledica prekoračenja določenega časa za premišljevanje, toda znano je že iz izkušnje, da je časovna zadržka vedno zvesta spremljevalka slabe pozicije, kar je bilo očitno tudi v partiji Maroczy-Janowski. Edvard Lasker je remisiral z Marshallom. Partija Bogoljubov-Aljehin je bila odgojena, Capablanca je imel prost dan.

Stanje po XVII. kolu: Dr. Lasker 11 in pol, Capablanca 10, Aljehin in Reti 9, Maroczy, Marshall in dr. Tartakower 7 in pol, Bogoljubov 7, Edvard Lasker 5, Yates in Janowski 4 in pol.

Tuinci v Ljubljani

Od četrtka na petek je prenočilo v Ljubljani 145 tujcev in sicer v hotelu: UNION 51, med njimi: Adloff Alfred, trgovec, Düsseldorf; Adler Manfred, trgovec, Gradec; Bosnjaković Milan, trgovec, Novi Sad; Bock Ernst, potnik, Dunaj; Braun Alfred, trgovec, Dresden; David Samuel, trgovec, Beograd; Della Torre Angelo, potnik, Busto-Arsizio, Delth Engelbert, trgovec, Dunaj; dr. Faschy Gabriel, trgovec, Bukarest; Siegfried Frisch, trgovec, Dunaj; Kaplan J., trgovec, Dunaj; Chaitowicz Karol, ind. strijalec, Dunaj; Mebler Maks, trgovec, Dunaj; Münster Filip, trgovec, Milan; Marle Viljem, uradnik, Prosnitz; Reis Josip, potnik, Dunaj; Samek Ignac, potnik, Brno; Tauber Emil, trgovec, Dunaj;

Težak Marko, trgovec, Zagreb; Vito Ubal dini, uradnik, Trst; Weitzman Viljem, potnik, Dunaj.

SLON 20, med njimi: Capriz Anton, trgovec, Udine; dr. Vajda Koloman, direktor, Budapešta.

LLOYD 5.

JUZNI KOLODVOR 9.

SOČA 3.

STRUKEJ 10.

TRATNIK 7.

Poleg tega v gostlinah: De Schiava 15, Stari tilar 14, Amerikanc 3, Kajfež, Kováč in Molina po 2.

Lasnik in izdajatelj Konsorelj «Jutra» Odgovorni urednik Fr. Brozovič Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

MAURICE LEBLANC TIGROVI ZOBZE

Don Luis pregleda hleve, potem koraka čez dvorišče, se ogleduje in nazadnje dolgočasno odide v svojo veliko sobo, kjer se postavi pred veliko, v bližini pisalne mize postavljeno posevno ogledalo, v katerem vidi večji del Burbonskega trga in pa lastnega dvorišča.

«Vidiš jih,» zamrmra, «ta vražja agenta še vedno postajata tod. To traja že dva tedna in presedata mi že...»

Slabe volje sede in prične čitati svojo pošto. Pisma, ki so se tikala njega osebno, odzame ter pripisuje svoje opazke na druga, v katerih ga neznanci prosijo podpore, ali mu pomagajo karkoli v nakup, itd. Ko konča, pozvoni in pravi slugi: «Prosimo gospodično Levasseurovo, naj mi prinese novine.»

Gospodična je pri prejšnjem lastniku, rumunskem grofu, bila tudi čitateljica novin in Perenna jo je bil v teh štirinajstih dneh navadil, da je zanj čitala v novinah vse, kar je zanimalo njega, ter da mu je tudi vsako jutro pripravila na pisalno mizo posnetek preiskave proti gospe Fauvilleovi.

Tajnica je bila vedno črno oblečena, sicer pa elegantna in ne samo lepa, marveč tudi izredno simpatična. Izgledala je zelo resno, mirno, spoštljivo; z resnim obrazom je prišla, rekel bi neprodinim, in izgledala bi skoraj preveč resna, da jej niso obrobili obraza zlati kodri, ki se niso hoteli pokoravati disciplini in ki so silili samovoljno izpod jarma ter delali obrazek poln svežosti in miline ter mladosti. Njen glas pa je imel nekaj mehkega, zvonečega, sladkega in je Perenni še prav posebno ugajal.

«Nič novega?» vpraša tajnico.

Ona mu prečita informacije, tikajoče se gospe Fauvilleove, in Don Luis je mogel posneti iz tega referata, da se preiskava nikamor ne gane. Ana Marija Fauville ni opustila svojega

sistema in je ali plakala, ali izražala svoje ogorčenje, ali pa kazala popolno nevednost o dejstvih in okoliščinah, o katerih so jo vpraševali.

«Pa saj to je absurdno!» glasno misli Perenna. «Nikdo se ni doslej tako neokretno zagovarjal!»

«Pa če je morda le nedolžna?»

Prvikrat se je sedaj zgodilo, da je gospodična Levasseurova izrazila lastno mnenje o tej stvari. Don Luis jo pogleda presenečen:

«Torej tudi vi mislite, da je nedolžna?»

Izgledalo je, da bi ona hotela pojasniti svoj medklic, da pa se nekako z naporom zadržuje in končno odgovori enostavno:

«Ne vem... prav za prav nimam mnenja...»

«Morda...» pravi on in jo radovedno ogleduje... «Toda zdi se mi, da dvomite v njeno krivdo, in takšen dvom bi bil vsekakor upravičen, če bi ne imeli v rokah tistih ugrizov njenih zob na dveh predmetih. Ugriz je nedvomno od njenega zobovja... Ti znaki so opasnejši kakor lastnoročni podpis, so pravcati dokaz... Dokler o tem ne bo mogla dati zadostnega pojasnila...»

Pa ravno o tej točki ni Ana Marija Fauville mogla dati nikakršnega pojasnila, kakor sicer niti o drugih. Še nadalje je ostala molčeča in nedostopna. Na drugi strani pa se tudi policiji ni posrečilo odkriti njenih «sokrivcev» ali enega njih, in sicer niti onega gospoda s palico z ebenovine, o katerem je Mazeroux-ju povedal otrežaj kavarne Pri novem mostu, in čigar vloga je bila silno sumljiva, izkratka, v to temno zagonetko ni od nikoder pristajalo pojasnilo. Ravno tako je bilo zaman vsako iskanje za Viktorjem, tistim izginolim bratrancem Rousselovh, kateremu bi pripadla dedščina, če bi se direktni dedič ne našel.

«Drugega ni?» vpraša don Perenna.

«Ničesar!» odgovarja gospodična Levasseur. «Samo članek v Echo de France...»

«Ki se tiče mene?»

«Mislim. Ima naslov: Zakaj ga ne primejo?»

«To se zares tiče mene!» se zasmeje Perenna. Potem naglo

vzame dotični izvod in čita:

«Zakaj ga ne primejo? Zakaj se v nasprotju z vsakršno logiko nadaljuje abnormalni položaj, ki mora vsakega pošlejnika navdajati z globoko skrbjo in največjim začudenjem? Vsi izgovarjamo to vprašanje in naša lastna poizvedovanja nam dovoljujejo, da na to vprašanje sami odgovarjamo.»

Leto po navidezni čeprav ne resnični smrti Arsène Lupina je Pravica odkrila, ali vsaj mislila, da je odkrila, da je Arsène Lupin bil res neki Floriani, rojen v Bloisu, ki je pa pozneje nekam izginil. V registru je dala vpisati pri imenu Floriani-jevem opazko, da je umrl, in sicer pod imenom Arsène Lupina.

Da bi torej sedaj iznova oživel Arsène Lupin, tako rekoč uradno, bi bil potreben sklep ministrskega sveta, in sicer na temelju podrobnih uradnih novih poizvedovanj. Izgleda pa, da se takšnim poizvedovanjem upira gospod Valenglay, nekdanji ministrski predsednik, in pa gospod policijski prefekt, najbrž zato, ker se bojita odkritja kakšnega novega škandala, ki bi še bolj kompromitiral našo policijo, kakor se je to že zgodilo nekoč... Da bi se torej iznova morala pričeti borba proti tej diabolici osebi? Ne in tisočkrat ne!

Le tako je mogoče, da se ta bivši tat in ropar, ta izredni zločinec more baviti pred vsem svetom, tako rekoč javno, čeprav pod drugim imenom, s strašnim podjetjem, najstrašnejšim in največjim, kakršnega se je kdaj lotil, in da je že odstranil štiri osebe, ostale pa še bo ter se namerava na ta način polastiti ogromne dedščine, kakršne so na tem svetu redke. Evo, to je vsa nečastna istina, katero je treba izpovedati. Upamo, da bo ta izjava tudi primerno vplivala.

«Seveda bo vplivala, vsaj na onega tepca, ki je ta članek spisal!» pravi Perenna smeje. Potem odslavi gospodično Levasseurovo in stopi k telefonu ter pokliče komandanta d'Astrignaca.

«Halo! Ste Vi tam, komandant?»

«Zdravo, jaz! Kaj je novega?»

«Ste li čitali članek v 'Echo de France'?»

«Sem!»

«Ali bi hoteli biti za mojega svedoka, da naučim pisca manir?»

Barvne trakove,
karbon-papir-indigo
L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ul. 6/1.

Vsakovrstno
MOŠKO PERILO
po znižani ceni
priporočila
Tovarna perila „TRIGLAV“
G. VOJSEKA & DRUG
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8
(nasproti hotela Štrkelj). 700a

Najboljša
PUCH-KOLESA
nove konstrukcije z garancijo po
znižanih cenah priporočila
IGN. VOK 701-a
Ljubljana, Sodna ulica 7,
podružnica Novo mesto.

Pozor lastniki
kino-gledališč
Čuvajte se slabih aparatov in nadomestkov,
ki jih je mnogo. Vsak aparat, ki v resnici ni
posnetek in ki je popolnoma vreden, kakor
tudi vse sestavine imajo zgornjajšo zaščitno
znamko in samo za te jamčimo in sprejemamo
iste v popravilo. Stroji kakor tudi posamezni
sestavni deli brez te zaščitne znamke so po-
naredbe nižje vrste.
Glavno zastopništvo **Krupp-Ermann-Kino-**
Werke G. m. b. H. Dresden za vse države SHS.
„Kinematik“
ZAGREB, Marovska ul. 10
Telefon 26-46 1239a

Dražba
konkurzne mase
manufakture, zlasti batiranih odevi,
trikotaj itd. v Ljubljani, Mestni
trg št. 25, I. nadstropje, se
nadaljuje vsled preuredbe skladišča
zopet v ponedeljek dne
14. aprila t. l. ob 9. uri in na-
daljnje dni. Prodajalo se bo
odslej tudi v malih partijah
in posamezno po nizkih ce-
nah. 1720/a

Najstarejša slovenska
plekarska in ličar-
ska delavnica
IVAN BRIGELJ
Dunajska cesta 16
se priporoča. 10
Izvršilec tožna. Cene zmerno.

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga ko-
morno označenje in vsako
vrstno barvanje obloke
Anton Boc
Ljubljana, Selenburgova ul. 6,
I. nadst. etaja Glince-Vič 40.

Pravi „Gaiser“-čevlji, čevlji
za smučarje ter lovski čevlji
vseh vrst se izdelujejo v
znanstvenih delavnicah
J. BRAJER
LJUBLJANA

Turjaški trg (Breg) 1.
Istotam se izdelujejo tudi
vse vrste drugih obval, od
najpreprostejših do najfinišne
izdelave.
Cene solidne! Posrežba tožna!

Prva preoblikovalnica
damskih slavnikov in
moških klobukov
Barborič & Završan
LJUBLJANA
Mestni trg 7
izdeluje po najnovejših
modelih. 217/a
Velika zaloga damskih sla-
mnikov, praznih, nakitenih, in
raznovrstnega nakita.

Gradbeno podjetje
arhitekt
V. KRÄINER & Co.

Jesenice
Stavbna vodstva:
Ljubljana, Domžale,
Zagreb. 291
Izvršuje privatne in
industrijske stavbe,
proračune, načrte, ce-
nitve, posebni oddelki
za arhitekturo.

Najceneje
edino iz Trboveljskega
revirja

PREMOG
večje in male množine
tudi
v vrečah
dostavlja na dom.
Naročila sprejema:
H. Petrič,
Gospodarska cesta 10/1,
I. Telefon 343, 450/a

Trboveljski premog in drva
dobavlja
Družba ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 230.
Plašilo tudi na obroke. 304

IDEAL
Najboljši in najmodernejši pisalni stroj sedanosti.
THE HEX CO.,
Ljubljana
Gradišče 10
Telefon 253
Specijalna
trgovina
vseh pi-
sarniških
potrebščin

Znamenita
elektrotehnična
tvornica 1578
išče
zastopnika
za tukajšnji trg.
Ob ugodnih pogojih urejamo
konsignacijsko skladišče.
Samo dobro znani reflektanti in
strokovnjaki naj izvolijo poslati
svoj naslov pod šifro „Svjetska
kuća II-I-48“ Interklam
d. d. Zagreb, Palmotičeva ul. 18.

Prodaj 280 delnic
Zadružne gospodarske banke
najboljšeemu posredniku. 1664 a
Ponudba pod „celnice“ na Aloma Company,
anonimna družba z o. z. v Ljubljani.

Preselitev pisarne
Odvetnik dr. Vekoslav Kukovec v Mari-
boru naznanja, da se je 1647/a
preselil
z odvetniško pisarno iz Vrazove ul. 2. na
Aleksandrovo c. 19/I

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani
registr. zadruga z omejeno zavezo
Pisarna v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2
Tehniško vodstvo z oblastveno-avtoriziranim
gradbenim inženjerjem.
Projektira in izvršuje vasa v stavbeni in
inženjersko stroko spadajoča dela.
Delo solidno! Cene konkurenčne!

Oddaja travnikov
Direkcija šum v Ljubljani odda dne 15. t. m.
na javni dražbi, začetek ob 8. uri na lieu
mesta, približno 30 ha prvovrstnih trav-
nikov v Krakovem pri Kostanjevici
v zakup. - Pojasnila daje zgornja Direkcija in
šumska uprava v Kostanjevici. 1720-a

POZOR!
Pri 10 do 20% nem popustu
velikonočna prodaja
pri **A. Šinkovec nasl. K. Soss**
Ljubljana, Mestni trg 12. 1
Došle novosti! Za dame: Svila za klobuke in
obleke; modni trakovi; barvasti etami
in satii; svileni in vlneni jumperji;
bluze, rokavice, nogavice itd.
Za gospode: Srajce, najnovejši
vzorci, kravate itd. Cene konkurenčne!

PAFF šivalni
stroji
so med dobrimi najboljši!
15-letna garancija.
Solidne cene. 416-a
Dobe se le pri tvrdki
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.
Prodaja na obroke.
Podružnica: NOVO MESTO.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za
palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla
stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje l. t. d
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žara. Tovarna furnirja.

Največja izbira zadnjih novosti
spomladanskih klobukov in slavnikov
ravnokar došla v modnem salonu
Ida Škof-Wanek
naslednice
Ljubljana, Pod Trančo št. 2
Preoblikovanja in popravila se točno 1108/a
Izvršujejo. Zalni klobuki vedno v zalogi.
Priznana solidne cene! Priznana solidne cene!

Zahtevajte
v kavnarh, javnih
lokalih, gostilnah in
brivnicah
„JUTRO“